Міністэрства адукацыі
Рэспублікі Беларусь

Геаграфія
8-11 *класы*

Прыкладнае каляндарна-тэматычнае планаванне

2017/2018
навучальны год

Міністэрства адукацыі
Рэспублікі Беларусь

Геаграфія
8-11 *класы*

Прыкладнае каляндарна-тэматычнае планаванне

Дапаможнік для настаўнікаў устаноў агульнай сярэдняй адукацыі

*Рэкамендавана
Навукова-метадычнай установай
«Нацыянальны інстытут адукацыі»
Міністэрства адукацыі
Рэспублікі Беларусь*

Мінск
Нацыянальны інстытут адукацыі
«Аверсэв»
2017

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Аўтары:
В. У. Сарычава, Л. В. Шкель

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Прадмова

Прыкладнае каляндарна-тэматычнае планаванне вучэбнага матэрыялу па геаграфіі складзена ў адпаведнасці з дзеючымі вучэбнымі праграмамі для ўстаноў агульнай сярэдняй адукацыі, зацверджанымі Міністэрствам адукацыі Рэспублікі Беларусь.

У каляндарна-тэматычным планаванні прапануецца размеркаванне вучэбных гадзін па тэмах. Настаўнік можа ў межах вучэбных гадзін, адведзеных на вывучэнне вучэбнага прадмета «Геаграфія», пераносіць практычныя работы па меры неабходнасці. Звяртаем увагу, што асноўны вучэбны матэрыял павінен быць засвоены на ўроку.

Прыкладнае каляндарна-тэматычнае планаванне не з'яўляецца нарматыўным дакументам. Яно заклікана аказаць метадычную дапамогу ў арганізацыі працы па выкладанні геаграфіі.

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Геаграфія мацерыкоў і краін
8 клас

(70 гадзін на год, 2 гадзіны на тыдзень)

1. Геаграфія мацерыкоў і краін. 8 клас / А. А. Зыль [і інш.] ; пад рэд. П. С. Лопуха. — Мінск : Нар. асвета, 2014.
2. Атлас. Геаграфія мацерыкоў і краін. 8—9 класы / пад агул. рэд. П. С. Лопуха. — Мінск : РУП «Белкартаграфія», 2007, 2008.

№ урока	Дата правядзення	Тэма раздзела, урока. Практычныя работы	Асноўныя пытанні для вывучэння	Дамашняе заданне
1	2	3	4	5
1		Геаграфія мацерыкоў і краін. Прадмет вывучэння і яго асаблівасці	Прадмет вывучэння геаграфіі мацерыкоў і краін і яго асаблівасці	§ 1 Пытанні 1, 2, с. 10
		РАЗДЗЕЛ І. Агульны геаграфічны агляд зямнога шара (24 г)		
		Тэма 1. Агульныя заканамернасці прыроды Зямлі (13 г)		
2		Геаграфічная абалонка	Геаграфічная абалонка і яе межы. Асноўныя заканамернасці развіцця геаграфічнай абалонкі. Цэласнасць, рытмічнасць, кругаварот рэчываў і энергіі ў геаграфічнай абалонцы. Шыротная занальнасць і азанальнасць. Геаграфічныя паясы і прыродныя зоны	§ 2 Пытанні 1, 2, с. 15
3		Глабальныя рысы рэльефу	Глабальныя рысы рэльефу Зямлі: мацерыкі і акіяны. Тэорыя літасферных пліт. Складкаватыя паясы	§ 3 Пытанні 1, 2, с. 19
4		Тэктанічная будова зямной кары	Тэктанічная будова зямной кары: платформы і складкаватыя вобласці. Пліты і шчыты	§ 4 Пытанні 1—3, с. 22

Працяг

1	2	3	4	5
5		Раўніны і горы мацерыкоў	Раўніны і горы мацерыкоў. Паходжанне раўнін (дэнудацыйныя, акумулятыўныя). Паходжанне гор (складкаватыя, складкавата-глыбавыя, глыбавыя, вулканічныя). Горсты, грабены, перамяшчэнне ўчасткаў зямной кары па скідах	§ 5 Пытанні 1, 2, с. 25
6		Сонечная радыяцыя. Цеплавыя паясы Зямлі	Сонечная радыяцыя. Размеркаванне сонечнай радыяцыі па паверхні Зямлі. Цеплавыя паясы: гарачы, два ўмераныя, два халодныя, два поясы марозу. Межы цеплавых паясоў. Размеркаванне тэмпературы паветра	§ 6 Пытанні 1, 2, с. 28
7		Цыркуляцыя атмасферы. Атмасферныя ападкі	Цыркуляцыя атмасферы. Пасаты, заходнія вятры ўмераных шырот, усходнія вятры палярных абласцей. Мусоны. Размеркаванне ападкаў па паверхні Зямлі	§ 7 Пытанні 1, 2, с. 33
8		Тыпы паветраных мас. Цыклоны і антыцыклоны	Асноўныя тыпы паветраных мас: экватарыяльныя, трапічныя, кантынентальныя, арктычныя (антарктычныя). Атмасферныя франты. Цыклоны і антыцыклоны, тыпы надвор'я, звязаныя з імі	§ 8 Пытанні 1, 2, с. 37
9		Кліматычныя паясы Зямлі	Кліматычныя паясы Зямлі (экватарыяльны, субэкватарыяльныя, трапічныя, субтрапічныя, умераныя, субарктычны і субантарктычны, арктычны і антарктычны). Кліматычныя вобласці	§ 9 Пытанні 1, 2, с. 41

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5
10		Глебы і глебава-зямельныя рэсурсы свету	Глебы і глебава-зямельныя рэсурсы Зямлі. Фактары глебаўтварэння: глебаўтваральныя пароды, клімат, расліннасць, жывыя арганізмы, рэльеф, вада, час і чалавек. Асноўныя тыпы глеб, іх уласцівасці. Паняцце пра аграклiматычныя рэсурсы	§ 10 Пытанні 1—3, с. 46
11		Прыродныя зоны Зямлі. Прыродныя зоны экватарыяльных і трапічных шырот	Прыродныя зоны Зямлі. Прыродныя зоны экватарыяльнага і субэкватарыяльнага геаграфічных паясоў: вільготныя экватарыяльныя лясы, саванны, рэдкалессі. Прыродныя зоны трапічнага і субтрапічнага геаграфічных паясоў: трапічныя пустыні і паўпустыні, вільготныя і праменна-вільготныя трапічныя лясы, цвердалістыя вечназялёныя лясы і хмызнякі, субтрапічныя праменна-вільготныя (у т. л. мусонныя) лясы, субтрапічныя стэпы, паўпустыні і пустыні	§ 11 Пытанні 1, 2, с. 50
12		Прыродныя зоны ўмераных і палярных шырот	Прыродныя зоны ўмераных паясоў: хвойныя лясы (тайга), змешаныя і шыракалістыя лясы, мусонныя змешаныя і шыракалістыя лясы, лесастэпы, стэпы, пустыні і паўпустыні. Прыродныя зоны субарктычнага і субантарктычнага паясоў: лесатундра, тундра. Прыродныя зоны арктычнага і антарктычнага паясоў: арктычныя і антарктычныя пустыні	§ 12 Пытанні 1, 2, с. 53

Працяг

1	2	3	4	5
13		***Практычная работа № 1.*** Аналіз праяўлення шыротнай занальнасці па тэматычных картах	Прыродныя зоны экватарыяльнага, субэкватарыяльнага, трапічных, субтрапічных, умераных, субарктычнага і субантарктычнага, арктычнага і антарктычнага геаграфічных паясоў	Паўтарыць § 11, 12
14		Праблемы захавання прыроднай разнастайнасці на Зямлі	Праблемы захавання прыроднай разнастайнасці на Зямлі. Прыродаахоўныя тэрыторыі: запаведнікі, біясферныя запаведнікі, нацыянальныя паркі, заказнікі	§ 13 Пытанні 1, 2, с. 56
15		Абагульняльнае паўтарэнне	Абагульненне і сістэматызацыя ведаў па тэме 1	Заданні і пытанні рубрыкі «Абагульняем», с. 56
Тэма 2. Сучаснае насельніцтва свету і яго гаспадарчая дзейнасць (10 г)				
16		Насельніцтва свету. Сучасныя дэмаграфічныя тэндэнцыі	Насельніцтва свету. Сучасныя дэмаграфічныя тэндэнцыі. Сучаснае дэмаграфічнае развіццё. Паняцце «якасць жыцця». Дэмаграфічная палітыка. Міграцыя насельніцтва	§ 14 Пытанні 1, 2, с. 61
17		Сусветны працэс урбанізацыі	Сусветны працэс урбанізацыі, «ілжывая ўрбанізацыя». Агламерацыі, мегалаполісы свету. Экалагічныя праблемы вялікіх гарадоў	§ 15 Пытанні 1, 2, с. 64
18		Этнічны склад насельніцтва. Геаграфія рэлігій свету	Этнічны склад насельніцтва. Буйныя народы свету. Моўная класіфікацыя этнасаў. Геаграфія рэлігій свету	§ 16 Пытанні 1, 2, с. 67

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5
19		Геаграфія матэрыяльнай і духоўнай культуры	Геаграфія культуры. Геаграфія матэрыяльнай культуры (жыллё, адзенне, ежа). Геаграфія духоўнай культуры (літаратура, тэатр, выяўленчае мастацтва, музыка, архітэктура і інш.)	§ 17 Пытанні 1, 2, с. 72
20		Дынамічнасць палітычнай карты свету	Дынамічнасць палітычнай карты свету. Этапы фарміравання палітычнай карты свету. Палітычныя, этнічныя, рэлігійныя канфлікты свету	§ 18 Пытанні 1, 2, с. 75
21		Паняцце пра сусветную гаспадарку. Асноўныя этапы фарміравання гаспадаркі	Паняцце пра сусветную гаспадарку. Асноўныя этапы фарміравання гаспадаркі і яе структуры	§ 19 Пытанні 1, 2, с. 78
22		Фактары размяшчэння вытворчасці	Фактары размяшчэння вытворчасці: сыравінны, паліўны, энергетычны, працоўны, спажывецкі, транспартны, экалагічны	§ 20 Пытанні 1, 2, с. 81
23		Асаблівасці сацыяльна-эканамічнага развіцця краін. ***Практычная работа № 2*.*** Аналіз статыстычных даных, пабудова графікаў і дыяграм (на выбар настаўніка)	Паказчыкі ўзроўню сацыяльна-эканамічнага развіцця краін. Валавы ўнутраны прадукт. Валавы нацыянальны прадукт. Індэкс развіцця чалавечага патэнцыялу. Тыпы краін свету	§ 21 Пытанні 1, 2, с. 84

Працяг

1	2	3	4	5
24		Паняцце пра сусветны рынак. Міжнароднае эканамічнае супрацоўніцтва	Паняцце пра сусветны рынак. Міжнароднае эканамічнае супрацоўніцтва. Паняцце пра ўстойлівае развіццё	§ 22 Пытанні 1, 2, с. 87
25		Абагульняльнае паўтарэнне	Абагульненне і сістэматызацыя ведаў па тэме 2	Заданні і пытанні рубрыкі «Абагульняем», с. 87
РАЗДЗЕЛ II. Рэгіянальны агляд зямнога шара (43 г)				
Тэма 3. Акіяны (4 г)				
26		Ціхі акіян	Асаблівасці геаграфічнага становішча, памеры. Зрэзанасць берагавой лініі, моры, залівы. Глыбіні і рэльеф дна. Тэмпература і салёнасць паверхневых вод. Акіянічныя цячэнні. Мінеральныя і біялагічныя рэсурсы акіяна, іх значэнне для чалавека. Транспартныя зносіны ў акіянах і марскія парты. Экалагічныя праблемы	§ 23 Пытанне 1, с. 92
27		Атлантычны акіян	Асаблівасці геаграфічнага становішча, памеры. Зрэзанасць берагавой лініі, моры, залівы. Глыбіні і рэльеф дна. Тэмпература і салёнасць паверхневых вод. Акіянічныя цячэнні. Мінеральныя і біялагічныя рэсурсы акіяна, іх значэнне для чалавека. Транспартныя зносіны ў акіянах і марскія парты. Экалагічныя праблемы	§ 24 Пытанні 1, 2, с. 95

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

1	2	3	4	5
28		Індыйскі акіян	Асаблівасці геаграфічнага становішча, памеры. Зрэзанасць берагавой лініі, моры, залівы. Глыбіні і рэльеф дна. Тэмпература і салёнасць паверхневых вод. Акіянічныя цячэнні. Мінеральныя і біялагічныя рэсурсы акіяна, іх значэнне для чалавека. Транспартныя зносіны ў акіянах, марскія парты. Экалагічныя праблемы	§ 25 Пытанне 1, с. 98
29		Паўночны Ледавіты акіян. ***Практычная работа № 3.*** Складанне апісання прыродных рэсурсаў з дапамогай тэматычных карт, тэксту вучэбнага дапаможніка і дадатковых крыніц на прыкладзе аднаго з акіянаў	Асаблівасці геаграфічнага становішча, памеры. Зрэзанасць берагавой лініі, моры, залівы. Глыбіні і рэльеф дна. Тэмпература і салёнасць паверхневых вод. Акіянічныя цячэнні. Мінеральныя і біялагічныя рэсурсы акіяна, іх значэнне для чалавека. Транспартныя зносіны ў акіянах і марскія парты. Экалагічныя праблемы	§ 26 Пытанні 1, 2, с. 100
		Тэма 4. Афрыка (10 г)		
30		Геаграфічнае становішча, адкрыцці і даследаванні мацерыка. Геалагічная будова, рэльеф, карысныя выкапні	Геаграфічнае становішча. Геаграфічныя адкрыцці і даследаванні мацерыка (М. Радзівіл, Д. Лівінгстан, В. Юнкер, М. Вавілаў). Геалагічная будова. Разломы зямной кары. Асаблівасці рэльефу. Карысныя выкапні	§ 27 Пытанні 1, 2, с. 105

1	2	3	4	5
31		***Практычная работа № 4*.*** Характарыстыка геаграфічнага становішча Афрыкі і нанясенне на контурную карту яго элементаў	Характарыстыка геаграфічнага становішча мацерыка	Паўтарыць § 27, с. 101, 102
32		Клімат	Клімат. Афрыка — самы гарачы мацярык. Кліматычныя паясы і тыпы клімату. Уплыў клімату на гаспадарчую дзейнасць насельніцтва	§ 28 Пытанні 1, 2, с. 108
33		Унутраныя воды	Паверхневыя і падземныя воды. Буйныя рачныя сістэмы, азёры, вадаспады. Уплыў унутраных вод на жыццё і дзейнасць людзей	§ 29 Пытанні 1, 2, с. 111
34		Прыродныя зоны	Афрыка — мацярык саваннаў. Прыродныя зоны: вільготныя экватарыяльныя лясы, субэкватарыяльныя праменна-вільготныя лясы, саванны і рэдкалессі, трапічныя паўпустыні і пустыні, трапічныя вільготныя лясы, субтрапічныя паўпустыні і апустыненыя стэпы, субтрапічныя вечназялёныя цвердалістыя лясы і хмызнякі	§ 30 Пытанне 1, с. 117
35		Насельніцтва. Палітычная карта	Насельніцтва, яго дынаміка. Сацыяльна-дэмаграфічныя праблемы Афрыкі. Этнічны і рэлігійны склад. Геаграфія матэрыяльнай	§ 31 Пытанні 1, 2, с. 120

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

1	2	3	4	5
			і духоўнай культуры народаў мацерыка. Палітычная карта Афрыкі. Найменш развітыя краіны свету	
36		Гаспадарка	Асаблівасці структуры ўнутранага валавога прадукту краін Афрыкі. Вядучая роля сферы паслуг і прамысловасці. Краіны монакультурнай гаспадаркі. Прамысловасць: арыентацыя на здабычу мінеральна-сыравінных рэсурсаў. Транспарт	§ 32 Пытанне 1, с. 123
37		Паўднёва-Афрыканская Рэспубліка	Комплексная характарыстыка краіны. Геаграфічнае становішча. Прыродныя ўмовы і рэсурсы. Насельніцтва. Гарады. Прамысловасць. Сельская гаспадарка. Транспарт	§ 33 Пытанне 1, с. 127
38		Арабская Рэспубліка Егіпет	Комплексная характарыстыка краіны. Геаграфічнае становішча. Прыродныя ўмовы і рэсурсы. Насельніцтва. Гарады. Прамысловасць. Сельская гаспадарка. Транспарт. Турызм	§ 34 Пытанне 1, с. 130
39		Экалагічныя праблемы	Экалагічныя праблемы: зона Сахеля. Праблемы ўстойлівага развіцця краін мацерыка. Праблема захавання прыроднай разнастайнасці мацерыка. Нацыянальныя паркі і запаведнікі	§ 35 Пытанні 1, 2, с. 132

1	2	3	4	5
Тэма 5. Аўстралія і Акіянія (5 г)				
40		Аўстралія: геаграфічнае становішча, адкрыцці і даследаванні мацерыка. Геалагічная будова, рэльеф, карысныя выкапні	Аўстралія. Геаграфічнае становішча. Гісторыя адкрыцця і даследавання мацерыка (Д. Кук, А. Тасман, Э. Эйр, Д. Сцюарт). Геалагічная будова. Асаблівасці рэльефу. Карысныя выкапні	§ 36 Пытанні 1, 2, с. 136
41		Аўстралія: клімат. Унутраныя воды	Кліматычныя паясы і тыпы клімату. Самы засушлівы мацярык. Уплыў клімату на гаспадарчую дзейнасць насельніцтва. Унутраныя воды. Паверхневыя воды. Крыкі	§ 37 Пытанні 1, 2, с. 139
42		Аўстралія: прыродныя зоны. ***Практычная работа № 5.*** Параўнальная фізіка-геаграфічная характарыстыка Усходняй і Заходняй Аўстраліі	Аўстралія — мацярык трапічных пустынь. Прыродныя зоны: саванны і рэдкалессі, пустыні і паўпустыні, пераменна-вільготныя лясы, сухія цвердалістыя лясы і хмызнякі. Экалагічныя праблемы	§ 38 Пытанні 1, 2, с. 144
43		Аўстралійскі Саюз	Аўстралійскі Саюз. Насельніцтва. Этнічны і рэлігійны склад. Асаблівасці матэрыяльнай і духоўнай культуры насельніцтва. Гаспадарка. Прамысловасць. Сельская гаспадарка. Гарады	§ 39 Пытанні 1, 2, с. 148
44		Акіянія	Акіянія. Геаграфічнае становішча. Асаблівасці прыроды. Палітычная карта. Гаспадарчая дзейнасць насельніцтва	§ 40 Пытанні 1, 2, с. 151

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5
Тэма 6. Антарктыда (3 г)				
45		Геаграфічнае становішча, адкрыцці і даследаванні мацерыка. Геалагічная будова, рэльеф	Асаблівасці геаграфічнага становішча Антарктыды і Антарктыкі. Памер і берагавая лінія. Акіяны і моры, якія абмываюць мацярык. Адкрыццё Антарктыды рускімі мараплаўцамі (Ф. Белінсгаўзен, М. Лазараў). Даследаванні мацерыка (Р. Амундсен, Р. Скот). Геалагічная будова і рэльеф. Ледавіковае покрыва, покрыўныя і шэльфавыя ледавікі	§ 41 Пытанні 1, 2, с. 156
46		Асноўныя рысы прыроды	Асноўныя рысы прыроды. Асаблівасці клімату. Полюс холаду. Кліматычныя паясы. Арганічны свет	§ 42 Пытанне 1, с. 159
47		Сучасныя даследаванні. Ахова прыроды	Сучасныя даследаванні. Роля беларускіх вучоных у даследаваннях мацерыка. Уплыў Антарктыды на прыроду Зямлі. Ахова прыроды. Праблема азонавых дзірак	§ 43 Пытанні 1, 2, с. 162
48		Абагульняльнае паўтарэнне	Абагульненне і сістэматызацыя ведаў па тэмах 3—6	Пытанні рубрыкі «Абагульняем», с. 100, 132, 151, 162
Тэма 7. Паўднёвая Амерыка (9 г)				
49		Геаграфічнае становішча. Геаграфічныя адкрыцці і даследаванні мацерыка	Амерыка — адна частка свету і два мацерыка. Геаграфічнае становішча Паўднёвай Амерыкі. Гісторыя адкрыцця і геаграфічныя даследаванні (А. Веспучы, А. Гум-	§ 44 Пытанні 1, 2, с. 165

Працяг

1	2	3	4	5
			бальт, М. Вавілаў). Уклад выхадцаў з Беларусі ў даследаванні прыроды мацерыка (І. Дамейка, К. Ельскі)	
50		Геалагічная будова, рэльеф, карысныя выкапні	Геалагічная будова і асаблівасці рэльефу. Карысныя выкапні. Горы Анды — самы працяглы горны ланцуг на сушы. Пласкагор'і і раўніны. Вулканы і землетрасенні	§ 45 Пытанні 1, 2, с. 168
51		Клімат	Агульныя рысы клімату. Самы вільготны мацярык. Кліматычныя паясы: экватарыяльны, субэкватарыяльны, трапічны, субтрапічны, умераны. Уплыў клімату на гаспадарчую дзейнасць насельніцтва	§ 46 Пытанні 1, 2, с. 171
52		Унутраныя воды. ***Практычная работа № 6.*** Параўнальная характарыстыка рэк Амазонкі і Ніла па плане. Асаблівасці выкарыстання рэк у гаспадарчай дзейнасці	Унутраныя воды. Забяспечанасць воднымі рэсурсамі. Асноўныя рачныя басейны. Галоўныя рэкі і азёры, вадаспады. Амазонка — самая паўнаводная рака Зямлі	§ 47 Пытанні 1, 2, с. 174
53		Прыродныя зоны	Паўднёвая Амерыка — мацярык вільготных трапічных лясоў. Прыродныя зоны: вільготныя экватарыяльныя лясы, пераменна-вільготныя лясы, саванны і рэдкалессі, субтрапічныя стэпы, паўпустыні і пустыні, сухія цвердалістыя лясы і хмызнякі, вільготныя вечназялёныя і змешаныя лясы. Вышынная пояснасць Анд	§ 48 Пытанні 1, 2, с. 179

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5
54		Насельніцтва. Палітычная карта	Насельніцтва. Расы і расавыя групы. Этнічны склад. Рэлігіі. Асаблівасці матэрыяльнай і духоўнай культуры насельніцтва. Размяшчэнне насельніцтва. Гарады і агламерацыі. Праблемы «ілжывай урбанізацыі». Палітычная карта мацерыка	§ 49 Пытанні 1, 2, с. 182
55		Гаспадарка. Экалагічныя праблемы	Гаспадарка. Краіны Паўднёвай Амерыкі ў сучасным свеце. Асаблівасці структуры валавога ўнутранага прадукту. Сфера паслуг. Прамысловасць. Паскоранае развіццё апрацоўчай прамысловасці. Сельская гаспадарка. Экалагічныя праблемы	§ 50 Пытанне 1, с. 185
56		Аргенцінская Рэспубліка, Баліварыянская Рэспубліка Венесуэла	Комплексная геаграфічная характарыстыка краін Аргенціна, Венесуэла. Асаблівасці геаграфічнага становішча, прыроды, насельніцтва, гаспадаркі, знешніх эканамічных сувязей. Аргенціна — краіна экспарту прамысловай і сельскагаспадарчай прадукцыі. Венесуэла: асаблівасці эканамічнага развіцця	§ 51 Пытанні 1, 2, с. 189
57		Федэратыўная Рэспубліка Бразілія. ***Практычная работа № 7*.*** Комплексная характарыстыка краіны (Бразілія)	Бразілія — лідар сярод краін Паўднёвай Амерыкі па велічыні валавога ўнутранага прадукту. Геаграфічнае становішча. Насельніцтва. Сфера паслуг. Прамысловасць. Важная роля здабыўной прамысловасці. Сельская гаспадарка. Значэнне раслінаводства. Транспарт. Знешнія эканамічныя сувязі	§ 52 Пытанні 1, 2, с. 193

Працяг

1	2	3	4	5
Тэма 8. Паўночная Амерыка (10 г)				
58		Геаграфічнае становішча. Гісторыя адкрыцця і геаграфічныя даследаванні мацерыка	Геаграфічнае становішча. Гісторыя адкрыцця і геаграфічныя даследаванні (Эйрык Рыжы, Д. Кабат, Р. Шэліхаў)	§ 53 Пытанні 1, 4, с. 196
59		Геалагічная будова, рэльеф, карысныя выкапні	Асаблівасці геалагічнай будовы. Паўночна-Амерыканская платформа і складкаватыя вобласці. Рэльеф мацерыка. Карысныя выкапні	§ 54 Пытанні 1, 4, с. 200
60		Клімат	Асаблівасці клімату мацерыка. Кліматычныя паясы: арктычны, субарктычны, умераны, субтрапічны, трапічны, субэкватарыяльны. Уплыў клімату на гаспадарчую дзейнасць насельніцтва	§ 55 Пытанні 1, 2, с. 204
61		Унутраныя воды	Унутраныя воды. Асаблівасці рэжыму і гаспадарчага выкарыстання рэк. Азёры і іх тыпы, Вялікія Амерыканскія азёры. Гаспадарчае выкарыстанне азёр. Ледавікі. Горнае абледзяненне	§ 56 Пытанні 1, 2, с. 207
62		Прыродныя зоны	Асаблівасці распасціравання прыродных зон з захаду на ўсход. Прыродныя зоны: арктычныя пустыні, тундра, лесатундра, тайга, змешаныя і шыракалістыя лясы	§ 57 Пытанні 1, 2, с. 210

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5
63		Прыродныя зоны. Экалагічныя праблемы	Прыродныя зоны: лесастэпы і стэпы, паўпустыні і пустыні, цвердалістыя вечназялёныя лясы і хмызнякі, саванны і рэдкалессі, пераменна-вільготныя лясы. Вобласці вышыннай пояснасці. Экалагічныя праблемы	§ 58 Пытанне 1, с. 216
64		Насельніцтва. Палітычная карта	Насельніцтва. Характар размяшчэння насельніцтва. Урбанізацыя. Міграцыя. Этнічны і рэлігійны склад насельніцтва. Геаграфія матэрыяльнай і духоўнай культуры. Палітычная карта мацерыка. НАФТА	§ 59 Пытанне 1, с. 219
65		Злучаныя Штаты Амерыкі	Злучаныя Штаты Амерыкі. ЗША — постіндустрыяльная краіна з вядучай роляй сферы паслуг і навукаёмістых відаў прамысловай вытворчасці. Спецыялізацыя сельскай гаспадаркі краіны. Транспарт і знешнія эканамічныя сувязі ЗША	§ 60 Пытанні 1—4, с. 224
66		Канада	Канада — адзін з постіндустрыяльных лідараў свету. Развіццё горназдабыўной прамысловасці, металургічнай і машынабудаўнічай вытворчасці. Апрацоўка драўніны і цэлюлозна-папяровая вытворчасць. Спецыялізацыя сельскай гаспадаркі. Транспартная сістэма краіны	§ 61 Пытанні 1, 2, с. 227

Заканчэнне

1	2	3	4	5
67		Мексіканскія Злучаныя Штаты. ***Практычная работа № 8*.*** Параўнальная эканоміка-геаграфічная характарыстыка Мексікі і Канады з выкарыстаннем дадатковых крыніц ведаў	Мексіка — краіна, якая інтэнсіўна развіваецца. Горназдабыўная прамысловасць і развіццё металургіі. Вытворчасць транспартных сродкаў, машын, абсталявання. Спецыялізацыя сельскай гаспадаркі краіны	§ 62 Пытанні 1—3, с. 230
68		Абагульняльнае паўтарэнне	Абагульненне і сістэматызацыя ведаў па тэмах 7—8	
Рэзервовы час (2 г) — выкарыстоўваецца па меркаванні настаўніка				

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Геаграфія мацерыкоў і краін
9 клас

(35 гадзін на год, 1 гадзіна на тыдзень)

1. Навуменка, Н. У. Геаграфія мацерыкоў і краін. 9 клас / Н. У. Навуменка, М. Л. Страха ; пад рэд. Н. У. Навуменкі. — Мінск : Нар. асвета, 2011.
2. Атлас. Геаграфія мацерыкоў і краін. 8—9 класы / пад агул. рэд. П. С. Лопуха. — Мінск : РУП «Белкартаграфія», 2007, 2008.

№ урока	Дата правядзення	Тэма раздзела, урока. Практычныя работы	Асноўныя пытанні для вывучэння	Дамашняе заданне
1	2	3	4	5
РАЗДЗЕЛ II. Рэгіянальны агляд зямнога шара (34 г)				
Тэма 9. Еўразія. Агульны агляд (12 г)				
1		Геаграфічнае становішча. Геаграфічныя даследаванні і адкрыцці	Геаграфічнае становішча Еўразіі. Памеры і абрысы. Склад тэрыторыі мацерыка: Еўропа і Азія. Рэгіёны Еўропы і Азіі. Геаграфічныя даследаванні і адкрыцці ў Еўразіі. Шлях з «варагаў у грэкі» і «Вялікі шаўковы шлях». Афанасій Нікіцін. Уклад П. П. Сямёнава-Цян-Шанскага, М. М. Пржавальскага, У. А. Обручава ў даследаванне Азіі. Уклад ураджэнцаў Беларусі ў даследаванне прыроды Еўразіі. Мікалай Радзівіл, Б. І. Дыбоўскі, І. Д. Чэрскі, А. І. Вількіцкі, О. Ю. Шміт	§ 1 Пытанні 1, 4, 5, с. 14

Працяг

1	2	3	4	5
2		Геалагічная будова. Карысныя выкапні	Геалагічная будова. Платформы і вобласці сучаснай складкаватасці. Размяшчэнне карысных выкапняў	§ 2 Пытанні 1, 3, 4, с. 20
3		Рэльеф	Асноўныя формы рэльефу. Роля старажытных мацерыковых абледзяненняў у фарміраванні рэльефу Еўразіі. Карставы рэльеф	§ 3 Пытанні 1—3, с. 25
4		Клімат. ***Практычная работа № 1*.*** Супастаўленне кліматычных характарыстык тэрыторыі Еўразіі падчас руху з захаду на ўсход (па 50-й паралелі паўночнай шырыні). Тлумачэнне выяўленых адрозненняў	Агульная характарыстыка клімату Еўразіі. Фактары, што абумоўліваюць разнастайнасць клімату мацерыка. Уплыў памераў тэрыторыі, рэльефу і акіянаў на клімат мацерыка. Кантынентальнасць клімату. Асаблівасці фарміравання мусонных тыпаў клімату Еўразіі. Кліматычныя паясы і тыпы клімату Еўразіі. Уплыў клімату на гаспадарчую дзейнасць насельніцтва	§ 4 Пытанні 1—3, с. 35
5		Унутраныя воды. Змяненне стану водных аб'ектаў пад уплывам гаспадарчай дзейнасці насельніцтва	Унутраныя воды. Найбуйнейшыя рачныя сістэмы Еўразіі. Азёры. Сучаснае абледзяненне. Шматгадовая мерзлата. Змяненне стану водных аб'ектаў пад уплывам гаспадарчай дзейнасці насельніцтва	§ 5 Пытанні 1, 2, с. 45
6		Прыродныя зоны высокіх шырот	Прыродныя зоны Еўразіі. Зоны арктычнага, субарктычнага, умеранага, субтрапічнага кліматычных паясоў	§ 6 Пытанні 1, 3, с. 51

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5
7		Прыродныя зоны нізкіх шырот. Вышынная пояснасць	Прыродныя зоны трапічнага, субэкватарыяльнага і экватарыяльнага кліматычных паясоў. Вышынная пояснасць у Гімалаях і Альпах	§ 7 Пытанні 1, 4, 5, с. 60
8		Стыхійныя бедствы. Экалагічныя праблемы	Стыхійныя бедствы, тэхнагенныя катастрофы. Праблемы аховы прыродных комплексаў Еўразіі. Нацыянальныя паркі, запаведнікі	§ 8 Пытанні 1, 2, с. 66
9		Насельніцтва. Асаблівасці дэмаграфічных працэсаў	Насельніцтва мацерыка. Асаблівасці дэмаграфічных працэсаў. Дэмаграфічная палітыка ў краінах Еўразіі. Дэмаграфічны пераход	§ 9 Пытанні 1, 4, с. 71
10		Размяшчэнне насельніцтва. Урбанізацыя. Міграцыя насельніцтва	Нераўнамернасць размяшчэння насельніцтва на мацерыку. Асаблівасці ўрбанізацыі і мегалаполісы Еўразіі. Сацыяльныя і этнічныя праблемы развіцця гарадоў. «Несапраўдная ўрбанізацыя» ў краінах Азіі. Асаблівасці развіцця сельскіх тэрыторый Еўразіі. Міграцыя насельніцтва на мацерыку	§ 10 Пытанні 1, 4—6, с. 75, 76
11		Палітычная карта	Палітычная карта Еўразіі і асаблівасці этнічнага і рэлігійнага складу насельніцтва. Палітычныя і этнарэлігійныя канфлікты. Інтэграцыйныя групоўкі краін Еўразіі: ЕС, СНД, АСЕАН	§ 11 Пытанні 1, 5, с. 81

Працяг

1	2	3	4	5
12		Тыпы краін. Асаблівасці размяшчэння сучаснай гаспадаркі на мацерыку	Тыпы краін Еўразіі па ўзроўні сацыяльна-эканамічнага развіцця. Новыя індустрыяльныя краіны. Краіны-нафтаэкспарцёры (АПЭК). Краіны БРІКС. Асаблівасці размяшчэння сучаснай гаспадаркі на мацерыку. Асноўныя прамысловыя раёны. Еўрапейская вось развіцця. Канцэнтрацыя прамысловай вытворчасці ў прыбярэжных раёнах і фарміраванне партовых зон	§ 12 Пытанні 1—3, с. 85
13		Абагульняльнае паўтарэнне	Абагульненне і сістэматызацыя ведаў па тэме 9	
			Тэма 10. Еўропа (4 г)	
14		Германія	Германія. Насельніцтва. Структура валавога ўнутранага прадукту. Сфера паслуг, прамысловасць і іх месца ў эканоміцы дзяржавы. Турызм — адзін з вядучых відаў эканамічнай дзейнасці. Вытворчасць транспартных сродкаў, машын і абсталявання і хімічная прадукцыя як галоўныя прадукты экспарту. Сельская гаспадарка	§ 14 Пытанні 1—4, с. 102
15		Вялікабрытанія і Францыя. ***Практычная работа № 2.*** Пабудова параўнальнай дыяграмы «Структура	Вялікабрытанія і Францыя: параўнальная комплексная геаграфічная характарыстыка. Урбанізацыя і яе праяўленні ў краінах. Шматвідавы характар эканомікі Францыі і Вялікабрытаніі. Роля складанага і навукаёмістага машынабудавання і хімічнай	§ 13 Пытанні 1, 2, 4, с. 94, 95

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5
		валавога ўнутранага прадукту Францыі і Вялікабрытаніі». Тлумачэнне рыс падабенства і адрозненняў	вытворчасці ў гаспадарцы краін. Сельская гаспадарка Вялікабрытаніі і Францыі: адрозненні ў спецыялізацыі. Транспарт. Марскія парты. Еўратунель. Развіццё турызму	
16		Краіны Паўночнай Еўропы	Краіны Паўночнай Еўропы. Геаграфічнае становішча. Склад тэрыторыі. Фенаскандыя. Лапландыя. Фізіка-геаграфічныя ўмовы тэрыторыі. Геалагічная будова і рэльеф. Карысныя выкапні. Кліматычныя ўмовы і ўнутраныя воды. Уплыў прыродна-сыравіннай базы на галіновую структуру гаспадаркі Фінляндыі, Швецыі, Даніі, Ісландыі, Нарвегіі. Спецыялізацыя прамысловасці краін. Прыродна-рэсурсны патэнцыял мораў. Развіццё нафтаздабычы. Рыбалоўства. Сельская гаспадарка. Развіццё турызму. Знешнеэканамічныя сувязі краін рэгіёна	§ 15 Пытанні 1—4, с. 111
17		Краіны Паўднёвай Еўропы	Краіны Паўднёвай Еўропы. Геаграфічнае становішча і склад тэрыторыі. Насельніцтва. Асаблівасці міграцыі насельніцтва. Падабенства і адрозненні ў спецыялізацыі гаспадаркі краін. Турыстычна-рэкрэацыйны патэнцыял краін рэгіёна і яго выкарыстанне. Італія — краіна	§ 16 Пытанні 1—4, с. 120

Працяг

1	2	3	4	5
			«вялікай сямёркі». Вядучая роля машынабудаўнічай і хімічнай вытворчасці ў структуры прамысловасці Італіі. Развіццё і размяшчэнне тэкстыльнай і швейнай вытворчасці, вытворчасці харчовых прадуктаў і іх месца ў структуры італьянскага экспарту	
Тэма 11. Азія (5 г)				
18		Японія	Японія. Асаблівасці геаграфічнага становішча. Прыродна-сыравінны патэнцыял краіны. Насельніцтва Японіі і асаблівасці яго размяшчэння. Асаблівасці матэрыяльнай і духоўнай культуры насельніцтва. Структура валавога ўнутранага прадукту краіны. Найважнейшыя тавары экспарту: аўтамабілі, электронныя мікрасхемы, камп'ютары, станкі і абсталяванне, марскія судны, морапрадукты. Высокаінтэнсіўная сельская гаспадарка. Развіццё аквакультуры (марыкультура). Ціхаакіянскі прамысловы пояс	§ 17 Пытанні 1, 2, 5, с. 129
19		Кітай	Кітай. Тэрыторыя, прыродныя ўмовы і рэсурсы. Кітай — найбуйнейшая па колькасці насельніцтва дзяржава свету. Індустрыяльна-аграрны характар эканомікі краіны. Спецыялізацыя ў рамках міжнароднага падзелу працы. Сельская гаспадарка. Нераўнамернасць тэрытарыяльнага	§ 18 Пытанні 1—5, с. 138

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

1	2	3	4	5
			развіцця. Сацыяльна-эканамічная адсталасць унутраных раёнаў. Роля ўсходняй часткі Кітая ў гаспадарцы краіны	
20		Індыя	Індыя. Прыродныя кантрасты і разнастайнасць прыродных умоў. Насельніцтва. Шматнацыянальны склад насельніцтва. Рэлігійны склад. Нераўнамернасць размяшчэння насельніцтва. Урбанізацыя і сацыяльныя праблемы агламерацый. Індыя — індустрыяльна-аграрная краіна. Асаблівасці развіцця і размяшчэння прамысловасці. Спецыялізацыя сельскай гаспадаркі. Тэрытарыяльныя праблемы развіцця басейна ракі Дамадар	§ 19 Пытанні 1, 2, 5, с. 146
21		Дзяржавы Цэнтральнай Азіі: Казахстан, Узбекістан, Таджыкістан, Туркменістан, Кыргызстан. ***Практычная работа № 3*.*** Ацэнка рэсурсазабяспечанасці дзяржаў Цэнтральнай Азіі (Казахстана, Узбекістана, Таджыкістана, Туркменістана, Кыргызстана) з дапамогай карт і статыстычных паказчыкаў	Дзяржавы Цэнтральнай Азіі: Казахстан, Узбекістан, Таджыкістан, Туркменістан, Кыргызстан. Разнастайнасць ландшафтаў і багацце прыродных рэсурсаў. Праблема асваення прыродна-рэсурснага патэнцыялу Каспійскага мора. Насельніцтва. Асаблівасці спецыялізацыі гаспадаркі краін. Традыцыйныя сферы заняткаў насельніцтва, выраб дываноў. Адрозненні ў спецыялізацыі сельскай гаспадаркі. Праблема арашэння сельскагаспадарчых угоддзяў. Багарнае земляробства. Праблемы сацыяльна-эканамічнага і экалагічнага развіцця рэгіёна Аральскага мора	§ 20 Пытанні 1—4, с. 153

1	2	3	4	5
22		Дзяржавы Закаўказзя	Дзяржавы Закаўказзя. Склад тэрыторыі: Грузія, Арменія, Азербайджан. Прыродныя ўмовы і рэсурсы. Геалагічная будова і рэльеф. Мінеральныя рэсурсы. Разнастайнасць кліматычных умоў. Размяшчэнне насельніцтва і гарадоў рэгіёна. Этнапалітычныя праблемы краін Закаўказзя. Асаблівасці спецыялізацыі гаспадаркі краін рэгіёна. Асаблівасці спецыялізацыі сельскай гаспадаркі. Бальнеалагічныя курорты Закаўказзя	§ 21 Пытанні 1—3, с. 159
Тэма 12. Краіны Беларускага памежжа (11 г)				
23		Польшча	Польшча. Геаграфічнае становішча. Прыродныя ўмовы і рэсурсы. Тэрыторыі, якія ахоўваюцца. Насельніцтва. Характар натуральных дэмаграфічных працэсаў. Геаграфія беларускай дыяспары. Урбанізацыя. Міжнародная спецыялізацыя гаспадаркі. Здабыча вугалю, развіццё электраэнергетыкі, каляровай і чорнай металургіі, хімічнай вытворчасці (мінеральныя ўгнаенні і фармацэўтычныя тавары), вытворчасці машын і абсталявання, тэкстыльнай і швейнай вытворчасці. Спецыялізацыя сельскай гаспадаркі краіны. Развіццё турызму	§ 22 Пытанні 1, 2, 4, 5, с. 167

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5
24		Дзяржавы Балтыі	Дзяржавы Балтыі: Літва, Латвія, Эстонія. Агульнасць геаграфічнага становішча. Роля Балтыйскага мора ў фарміраванні прыродных умоў і гаспадарчай дзейнасці насельніцтва. Рэльеф тэрыторыі, карысныя выкапні. Кліматычныя ўмовы. Рэкі і азёры. Насельніцтва і характар аднаўленчых працэсаў. Міжнародная спецыялізацыя гаспадаркі. Вытворчасць харчовых прадуктаў, транспартных сродкаў і абсталявання, вырабаў з дрэва, тэкстыльная і швейная вытворчасць, электраэнергетыка. Сельская гаспадарка краін	§ 23 Пытанні 1, 4, с. 172
25		Украіна. Прырода. Насельніцтва	Украіна. Тэрыторыя і геаграфічнае становішча. Прыродна-рэсурсны патэнцыял. Геалагічная будова і рэльеф краіны. Мінеральна-сыравінныя рэсурсы. Кліматычныя ўмовы. Унутраныя воды. Пераважныя тыпы прыродных комплексаў (лесастэпавыя і стэпавыя). Насельніцтва	§ 24 Пытанні 1, 3, с. 178
26		Украіна. Гаспадарка	Украіна — індустрыяльна-аграрная краіна. Міжнародная спецыялізацыя. Металургічная вытворчасць, здабыча вугалю і электраэнергетыка, вытворчасць машын і абсталявання, транспартных сродкаў, хімічная вытворчасць, вытворчасць харчовых	§ 25 Пытанні 1, 3, с. 184

Працяг

1	2	3	4	5
			прадуктаў, уключаючы напоі. Сельская гаспадарка Украіны. Занальная спецыялізацыя раслінаводства. Транспарт. Марскія парты. Развіццё турызму	
27		Расійская Федэрацыя. Тэрыторыя і геаграфічнае становішча	Расійская Федэрацыя. Тэрыторыя і геаграфічнае становішча Расіі. Адміністрацыйна-тэрытарыяльны падзел Расійскай Федэрацыі. Расія на палітычнай карце свету. Роля Расіі ў глабальнай палітыцы і эканоміцы. Геаграфічныя передумовы развіцця міждзяржаўных зносін паміж Рэспублікай Беларусь і Расійскай Федэрацыяй	§ 26 Пытанні 1, 3, с. 188
28		Расія. Геалагічная будова, рэльеф, карысныя выкапні. ***Практычная работа № 4.*** Устанаўленне сувязі паміж тэктанічнымі структурамі, формамі рэльефу і карыснымі выкапнямі па тэктанічнай і фізічнай картах Расіі	Прыродныя ўмовы і рэсурсы краіны. Геалагічная будова. Буйныя формы рэльефу Расіі і іх размяшчэнне. Карысныя выкапні	§ 27 Пытанні 1, 2, 4, 5, с. 196
29		Расія. Клімат. Унутраныя воды. Ландшафты	Клімат. Унутраныя воды і водныя рэсурсы. Глебы і зямельныя рэсурсы Расіі	§ 28 Пытанні 1, 3—5, с. 204

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5
30		Расія. Насельніцтва	Насельніцтва Расіі. Дынаміка колькасці і натуральнага прыросту насельніцтва. Узростава-палавая структура насельніцтва Расіі. Нацыянальны і рэлігійны склад насельніцтва. Размяшчэнне насельніцтва Расіі. Асноўная зона рассялення (і гаспадарчага асваення). Гарадское і сельскае насельніцтва. Гарады-мільянеры. Міграцыя насельніцтва	§ 29 Пытанне 1, с. 208
31		Расія. Гаспадарка. Прамысловасць	Структура валавога ўнутранага прадукту і размяшчэнне гаспадаркі Расіі. Прамысловасць — асноўны від эканамічнай дзейнасці. Горназдабыўная прамысловасць. Здабыча карысных выкапняў (паліўна-энергетычных, металічных руд і інш.). Апрацоўчая прамысловасць. Вядучыя віды апрацоўчай прамысловасці і іх геаграфія. Вытворчасць і размеркаванне электраэнергіі, газу і вады. Прынцыпы камбінавання і кааперавання вытворчасці	§ 30 Пытанні 1, 3, 4, с. 215
32		Расія. Сельская гаспадарка. Транспарт. ***Практычная работа № 5*.*** Характарыстыка чыгуначнай магістралі	Сельская гаспадарка: асаблівасці развіцця і размяшчэння. Асноўныя віды раслін, якія вырошчваюць, і іх размяшчэнне. Геаграфія развядзення жывёл (буйной рагатай жывёлы, свіней, авечак і інш.). Занальная спецыялізацыя сельскай гаспадаркі. Транспарт.	§ 31 Пытанні 1, 4, с. 221

Заканчэнне

1	2	3	4	5
		(транскантынентальнага кантэйнернага моста) Брэст — Масква — Уладзівасток) па тыпавым плане	Асаблівасці развіцця і размяшчэння транспартнай сеткі	
33		Геаграфічныя асаблівасці буйных рэгіёнаў Расіі. ***Практычная работа № 6.*** Параўнальная комплексная характарыстыка Еўрапейскай і Азіяцкай частак Расіі	Геаграфічныя асаблівасці буйных рэгіёнаў Расіі. Прыродныя ўмовы, рэсурсы і размяшчэнне гаспадаркі Еўрапейскай і Азіяцкай частак Расіі	§ 32 Пытанні 1, 2, с. 225
34		Абагульняльнае паўтарэнне	Абагульненне і сістэматызацыя ведаў па тэмах 10—12	
Рэзервовы час (1 г) — выкарыстоўваецца па меркаванні настаўніка				

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

Геаграфія Беларусі
10 клас (базавы ўзровень)

(70 гадзін на год, 2 гадзіны на тыдзень)

1. Брылеўскі, М. М. Геаграфія Беларусі. 10 клас / М. М. Брылеўскі, Г. С. Смалякоў. — Мінск : Нар. асвета, 2012.
2. Атлас. Геаграфія Беларусі. 10 клас / навук. кір. Р. А. Жмайдзяк. — Мінск : РУП «Белкартаграфія», 2009.

№ урока, дата правядзення	Тэма ўрока	Колькасць гадзін	Мэты вывучэння тэмы	Рэкамендаваныя асноўныя віды вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў	Дамашняе заданне
1	2	3	4	5	6
Уводзіны (1 г)					
1	Уводзіны	1	Фарміраваць *веды* пра месца геаграфіі Беларусі ў развіцці геаграфічных ведаў пра Зямлю. Фарміраваць *уменне* паказваць краіны, з якімі мяжуе Беларусь	Называюць месца геаграфіі Беларусі ў развіцці геаграфічных ведаў, выказваюць меркаванні пра варыянты яе далейшага развіцця. Называюць асаблівасці геаграфічнага становішча Беларусі. Характарызуюць становішча Беларусі ў Еўропе, паказваюць краіны, з якімі мяжуе Беларусь	С. 5—7
Тэма 1. Геаграфічнае становішча і даследаванні Беларусі (5 г)					
2	Велічыня і канфігурацыя тэрыторыі.	1	Фарміраваць *веданне* азначэнняў: «фізіка-геаграфічнае становішча», «глыбіня тэрыторыі»,	Называюць азначэнні тэрмінаў: «фізіка-геаграфічнае становішча», «глыбіня тэрыторыі»,	§ 1 Пытанні 1, 3—6, с. 14

Працяг

1	2	3	4	5	6
	Практычная работа № 1. Ацэнка геаграфічнага становішча Рэспублікі Беларусь		«геаграфічны цэнтр»; *веды* пра асаблівасці геаграфічнага становішча Беларусі, плошчы, працягласці тэрыторыі з поўначы на поўдзень і з захаду на ўсход. Фарміраваць *уменне* характарызаваць становішча Беларусі ў Еўропе, характарызаваць дзяржаўныя межы. Фарміраваць *навыкі* ацэньвання фізіка- і эканамічна-геаграфічнага становішча Рэспублікі Беларусь. Працягнуць фарміраваць уменне працаваць з картай	«геаграфічны цэнтр»; характарызуюць паняцці. Называюць плошчу і працягласць тэрыторыі Беларусі з поўначы на поўдзень і з захаду на ўсход. Характарызуюць асаблівасці дзяржаўных межаў з суседнімі краінамі. Выконваюць практычную работы, робяць высновы	Атлас, с. 3—7
3	Фарміраванне тэрыторыі, адміністрацыйна-тэрытарыяльнае дзяленне	1	Фарміраваць *веды* пра гісторыю фарміравання тэрыторыі Беларусі. Фарміраваць *уменне* называць сучаснае адміністрацыйна-тэрытарыяльнае дзяленне Беларусі. Працягваць фарміраваць *уменне* працаваць з картай	Працуюць з рознымі літаратурнымі крыніцамі з мэтай вывучэння адміністрацыйна-тэрытарыяльнага фарміравання тэрыторыі Беларусі. Называюць сучаснае адміністрацыйна-тэрытарыяльное дзяленне Беларусі. Называюць і паказваюць на карце вобласці і адміністрацыйныя раёны Беларусі	§ 2 Пытанні 1, 2, 4, с. 19

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
4	Геаграфічныя даследаванні Беларусі да 1918 г.	1	Фарміраваць *веды* пра экспедыцыйнае вывучэнне Беларусі, працы А. Кіркора і інш. Называць і характарызаваць асноўныя этапы развіцця геаграфіі ў Беларусі, геаграфічныя даследаванні на дарэвалюцыйным этапе (да 1918 г.). Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай	Характарызуюць асноўныя этапы развіцця геаграфіі ў Беларусі. Называюць геаграфічныя даследаванні на дарэвалюцыйным этапе (да 1918 г.). Называюць і паказваюць на карце раёны экспедыцыйных даследаванняў	§ 3 Пытанні 1—3, с. 23
5	Геаграфічныя даследаванні Беларусі 1919–1941 гг. Сучасныя даследаванні	1	Фарміраваць *веды* пра геаграфічныя даследаванні на даваенным этапе (1919—1941 гг.), працы А. Смоліча, іх значэнне для развіцця геаграфіі. Фарміраваць *уменне* называць і характарызаваць напрамкі геаграфічных даследаванняў на сучасным этапе, ролю геаграфіі ў рашэнні сучасных гаспадарчых задач	Называюць асноўныя этапы развіцця геаграфіі ў Беларусі. Характарызуюць найважнейшыя кірункі геаграфічных даследаванняў на сучасным этапе, ролю геаграфіі ў рашэнні сучасных гаспадарчых задач. Называюць імёны вучоных — даследчыкаў краіны, характарызуюць уклад у геаграфічныя даследаванні вядучых вучоных Беларусі	§ 4 Пытанні 1, 3, с. 27
6	Геаграфічныя назвы Беларусі	1	Фарміраваць *веданне* разнастайнасці геаграфічных назваў Беларусі, тапонімаў. Фарміраваць *уменне* групіраваць назвы рэк і азёраў, населеных пунктаў і іншых геаграфічных аб’ектаў	Вылучаюць і групіруюць назвы рэк і азёр, населеных пунктаў і іншых геаграфічных аб’ектаў. Называюць тыповыя для Беларусі тапонімы	§ 6 Пытанне 1, с. 36

Працяг

1	2	3	4	5	6
Тэма 2. Прыродныя ўмовы і рэсурсы Беларусі (17 г)					
7	Геалагічная будова	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў: «антэкліза», «сінекліза», «прагін», «упадзіна»; *веды* пра геахраналагічную шкалу, найбуйнейшыя тэктанічныя структуры і фарміраванне крышталічнага фундамента. Фарміраваць *уменне* вылучаць найбуйнейшыя тэктанічныя структуры, вызначаць на карце іх узрост. Фарміраваць *уменне* характарызаваць тэктанічныя структуры	Даюць азначэнні тэрмінаў: «антэкліза», «сінекліза», «прагін», «упадзіна»; характарызуюць паняцці. Называюць і паказваюць на карце Рускую пліту, Валына-Азоўскую пліту, Украінскі шчыт, Варонежскую антэклізу, Аршанскую ўпадзіну, Прыпяцкі прагін, Латвійскую седлавіну, Жлобінскую седлавіну, Брагінска-Лоеўскую седлавіну, Палескую седлавіну, Мікашэвіцка-Жыткавіцкі выступ. Характарызуюць найбуйнейшыя тэктанічныя структуры. Працуюць з тэктанічнай картай, вызначаюць па карце ўзрост тэктанічных структур	§7 Пытанні 1, 2, с. 42
8	Фарміраванне платформавага чахла	1	Фарміраваць *веданне* паняцця: «геахраналагічная шкала»; *веды* пра фарміраванне платформавага чахла. Фарміраваць *уменне* адрозніваць на карце адклады верхняга пратэразою, палеазою, мезазою і кайназою	Называюць азначэнне тэрміна «геахраналагічная шкала»; характарызуюць паняцце. Працуюць з тэктанічнай картай, вылучаюць адклады верхняга пратэразою, палеазою, мезазою, і кайназою	§ 8 Пытанні 1, 3, с. 46

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
9	Фарміраванне тэрыторыі ў чацвярцічным перыядзе	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «міжледавікоўе», «генетычны тып рэльефу», «марэна»; *веды* пра мацерыковыя зледзяненні і міжледавікоўе. Фарміраваць *уменне* вылучаць асноўныя генетычныя тыпы чацвярцічных адкладаў, марэнныя і водна-ледавіковыя, сучасныя алювіяльныя і балотныя, азёрна-ледавіковыя і азёрна-алювіяльныя адклады. Фарміраваць *уменне* вызначаць залежнасць фарміравання платформавага чахла ад тэктанічнай будовы	Называюць азначэнні тэрмінаў «міжледавікоўе», «генетычны тып рэльефу», «марэна»; характарызуюць паняцці. Называюць асноўныя генетычныя тыпы чацвярцічных адкладаў. Называюць і характарызуюць залежнасць фарміравання платформавага чахла ад тэктанічнай будовы	§ 9 Пытанні 1, 2, с. 49
10	Карысныя выкапні. ***Практычная работа № 2.*** Вызначэнне ўзаемасувязі паміж геалагічнай будовай, карыснымі выкапнямі і рэльефам	1	Фарміраваць *веды* пра мінеральныя рэсурсы. Фарміраваць *уменне* вызначаць узаемасувязі паміж геалагічнай будовай, рэльефам і карыснымі выкапнямі, характарызаваць тэрыторыю на аснове супастаўлення розных тыпаў карт. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай і паказваць найбуйнейшыя радовішчы карысных выкапняў Беларусі.	Называюць і паказваюць на карце найбуйнейшыя радовішчы карысных выкапняў Беларусі, выконваюць практычную работу. Называюць і паказваюць на карце радовішчы карысных выкапняў: нафты — Рэчыцкае; бурага вугалю — Жыткавіцкае; жалезных руд — Аколаўскае; калійных солей — Старобінскае, Петрыкаўскае; каменнай солі — Мазырскае, Давыдаўскае, Старобін-	§ 10 Пытанні 1–4, с. 55

Працяг

1	2	3	4	5	6
			Фарміраваць *навыкі* выяўляць заканамернасці размяшчэння радовішчаў карысных выкапняў, геалагічнай і тэктанічнай будовы	скае; даламітаў — Руба; мелу і мергелю — Камунарскае; глін — Гайдукоўка; будаўнічага каменю — Мікашэвіцкае. Працуюць з картамі атласа: фізічнай, тэктанічнай, геалагічнай і картай карысных выкапняў; вызначаюць заканамернасці і вылучаюць узаемазалежнасць паміж геалагічнай будовай, рэльефам і карыснымі выкапнямі. Выконваюць практычную работу, робяць высновы	
11	Рэльеф Беларусі	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «мацярынская парода»; *веды* пра фактары фарміравання рэльефу. Фарміраваць *уменне* вызначаць генетычныя тыпы рэльефу. Фарміраваць *уменне* называць гаспадарчае значэнне рэльефу і характарызаваць уплыў дзейнасці чалавека на змены рэльефу. Працягваць фарміраваць *уменне* працаваць з картай	Называюць азначэнне тэрміна «мацярынская парода»; характарызуюць паняцце. Называюць і паказваюць на карце элементы рэльефу: Беларуская, Браслаўскія, Свянцянскія грады; Аршанскае, Ашмянскае, Мінскае, Навагрудскае ўзвышшы; Аршанска-Магілёўская, Цэнтральнабярэзінская, Нарачана-Вілейская раўніны; Нёманская, Палеская нізіны. Называюць генетычныя тыпы рэльефу і яго гаспадарчае зна-	§ 11 Пытанне 1, с. 6 § 12 Пытанні 1, 2, с. 64

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
				чэнне. Характарызуюць уплыў дзейнасці чалавека на змяненні рэльефу. Называюць і паказваюць на карце асноўныя ўзвышшы, раўніны і нізіны, называюць умовы ўтварэння, характарызуюць іх	
12	***Практычная работа № 3.*** Пабудова гіпсаметрычнага профілю	1	Замацаваць *веды* пра формы рэльефу і яго будову. Фарміраваць *уменне* чытаць геалагічную карту, вызначаць міжкампанентныя і тэрытарыяльныя сувязі. Фарміраваць *уменне* пабудовы гіпсаметрычнага профілю на аснове дадзеных атласа. Фарміраваць *навыкі* выканання разлікова-графічных і картаметрычных работ	Характарызуюць забяспечанасць тэрыторыі Беларусі мінеральнымі рэсурсамі. Працуюць з геалагічнай картай, выяўляюць міжкампанентныя і тэрытарыяльныя сувязі. Будуюць гіпсаметрычны профіль на аснове дадзеных атласа. Выконваюць практычную работу, робяць высновы	§ 12 Атлас, с. 6—7
13	Клімат	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў: «прамая, рассеяная і сумарная сонечная радыяцыя», «вегетацыйны перыяд», «агракліматычныя рэсурсы»; *веды* пра агульныя рысы клімату Беларусі. Фарміраваць *уменне* характарызаваць асноўныя кліматычныя	Даюць азначэнні тэрмінаў «прамая, рассеяная і сумарная сонечная радыяцыя», «вегетацыйны перыяд», «агракліматычныя рэсурсы»; характарызуюць паняцці. Характарызуюць асноўныя кліматычныя элементы.	§ 13 Пытанні 2—4, с. 68

Працяг

1	2	3	4	5	6
			элементы, называць паказчыкі сонечнай радыяцыі тэрыторыі. Фарміраваць *уменне* вызначаць і характарызаваць тыпы паветраных мас, цыркуляцыю, цеплавы рэжым, вільготнасць паветра, воблачнасць, ападкі. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай	Працуюць з кліматычнымі картамі, называюць паказчыкі сонечнай радыяцыі, вызначаюць і характарызуюць тыпы паветраных мас, цыркуляцыю, цеплавы рэжым, вільготнасць паветра, воблачнасць, ападкі	
14	Кліматычныя рэсурсы і поры года	1	Фарміраваць *веды* пра кліматычныя рэсурсы Беларусі. Фарміраваць *уменне* тлумачыць змены кліматычных элементаў. Фарміраваць *уменне* характарызаваць сучасныя змены клімату	Характарызуюць сучасныя змены клімату. Тлумачаць змены асноўных кліматычных элементаў у залежнасці ад геаграфічных фактараў. Называюць кліматычныя паказчыкі, характарызуюць асаблівасці пор года	§ 14 Пытанні 1, 3, с. 73
15	***Практычная работа № 4*.*** Пабудова кліматычных дыяграм, графікаў, ружы вятроў для найбліжэйшай да вашага	1	Фарміраваць *уменне* разлічваць каэфіцыент увільгатнення, гадавую амплітуду тэмператур. Фарміраваць *уменне* аналізаваць кліматычныя паказчыкі сваёй мясцовасці. Фарміраваць *навыкі* выканання разлікова-графічных работ праз пабудову графіка ходу асноўных кліматычных паказчыкаў і ружы вятроў	Разлічваюць каэфіцыент увільгатнення, гадавую амплітуду тэмператур. Будуюць графік ходу асноўных кліматычных паказчыкаў і ружу вятроў для свайго населенага пункта, метэаралагічнай станцыі, аналізуюць іх.	§ 14

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
	населенага пункта метэаралагічнай станцыі і іх аналіз			Выконваюць практычную работу, робяць высновы	
16	Паверхневыя і падземныя воды	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «гушчыня рачной сеткі»; *веды* пра паверхневыя і падземныя воды Беларусі. Фарміраваць *уменне* называць і прыводзіць прыклады тыпаў жыўлення рэк. Фарміраваць *уменне* характарызаваць асаблівасці размеркавання і выкарыстання паверхневых і падземных вод. Фарміраваць *уменне* тлумачыць залежнасць гідралагічных паказчыкаў ад клімату, рэльефу мясцовасці	Даюць азначэнне тэрміна «гушчыня рачной сеткі»; характарызуюць паняцце. Называюць і прыводзяць прыклады тыпаў жыўлення рэк. Называюць і паказваюць на карце рэкі: Дняпро, Бярэзіну, Заходнюю Дзвіну, Заходні Буг, Нёман, Прыпяць, Сож, Вілію, Пціч, Шчару, Ясельду, Свіслач. Характарызуюць асаблівасці размеркавання і выкарыстання паверхневых і падземных вод. Тлумачаць залежнасць гідралагічных паказчыкаў ад клімату і рэльефу мясцовасці	§ 15 Пытанне 1, с. 78
17	Азёры і вадасховішчы. Балоты	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «сажалка»; *веды* пра азёры, вадасховішчы, балоты і іх размяшчэнне. Фарміраваць *уменне* характарызаваць тыпы азёрных катлавін па	Даюць азначэнне тэрміна «сажалка»; характарызуюць паняцце. Называюць і паказваюць на карце азёры: Нарач, Асвейскае, Чырвонае, Лукомскае, Доўгае; вадасховішчы: Вілейскае, Заслаўскае,	§ 16 Пытанні 1, 2, с. 83

Працяг

1	2	3	4	5	6
			паходжанні і прыводзіць прыклады адпаведных азёр. Фарміраваць *уменне* параўноўваць колькасныя паказчыкі запасаў водных рэсурсаў Беларусі з сусветнымі запасамі	Любанскае; каналы: Дняпроўска-Бугскі, Агінскі, Аўгустоўскі; Вілейска-Мінскую водную сістэму. Характарызуюць тыпы азёрных катлавін па паходжанні, прыводзяць прыклады адпаведных азёр. Параўноўваюць колькасныя паказчыкі запасаў водных рэсурсаў Беларусі з сусветнымі	
18	Глебавае покрыва Беларусі	1	Фарміраваць *веды* пра тыпы глебавага покрыва Беларусі і антрапагенныя глебы. Фарміраваць *уменне* называць фактары і характарызаваць працэсы глебаўтварэння асноўных тыпаў глеб Беларусі і іх уласцівасці. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай	Называюць фактары і характарызуюць працэсы глебаўтварэння тыпаў глеб Беларусі, называюць і тлумачаць іх уласцівасці. Называюць і паказваюць на карце распаўсюджанне асноўных тыпаў глеб Беларусі	§ 17 Пытанні 1, 3, с. 88
19	Зямельныя рэсурсы і іх выкарыстанне	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «працэс эрозіі», «сельскагаспадарчыя ўгоддзі»; *веды* пра зямельныя рэсурсы, іх структуру і выкарыстанне. Фарміраваць *уменне* паказваць на карце тэрытарыяльнае рас-	Даюць азначэнні тэрмінаў «працэс эрозіі», «сельскагаспадарчыя ўгоддзі»; характарызуюць паняцці. Характарызуюць структуру зямельных рэсурсаў. Характарызуюць забяспечанасць тэрыторыі зямельнымі рэсурсамі	§ 18 Пытанні 1, 2, с. 92

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
			паўсюджанне меліярацыі глеб і тлумачыць сутнасць працэсу. Фарміраваць *уменне* характарызаваць забяспечанасць зямельнымі рэсурсамі		
20	Расліннасць	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «тып расліннасці», «інтрадуцыраваная расліна»; *веды* пра асаблівасці расліннага покрыва і сучасны склад флоры. Фарміраваць *уменне* называць і характарызаваць асноўныя тыпы расліннасці. Фарміраваць *уменне* прыводзіць прыклады занальнай і азанальнай расліннасці	Даюць азначэнні тэрмінаў «тып расліннасці», «інтрадуцыраваная расліна»; характарызуюць паняцці. Называюць і характарызуюць асноўныя тыпы расліннасці, характарызуюць асаблівасці іх размяшчэння на тэрыторыі Беларусі. Прыводзяць прыклады занальнай і азанальнай расліннасці	§ 19, с. 92—95 Пытанне 1, с. 98
21	Лясная расліннасць	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «лясістасць»; *веды* пра асноўныя тыпы лесу, размяшчэнне і відавы склад. Фарміраваць *уменне* характарызаваць лясістасць тэрыторыі і яе змены	Даюць азначэнне тэрміна «лясістасць». Характарызуюць лясістасць сваёй мясцовасці, тлумачаць яе змены	§ 19, с. 95—98 Пытанне 2, с. 98
22	Лугавая, балотная, хмызняковая і водная расліннасць	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «поймавы і пазапоймавы луг», «сухадольны луг», «верхавое, нізіннае і пераходнае балота»; *веды*	Даюць азначэнні тэрмінаў «поймавы і пазапоймавы луг», «сухадольны луг», «верхавое, нізіннае і пераходнае балота».	§ 20 Пытанні 1, 4, с. 102

Працяг

1	2	3	4	5	6
			пра лугавую, балотную і хмызняковую расліннасць, поймавыя і пазапоймавыя лугі, расліннасць вадаёмаў. Фарміраваць *уменне* характарызаваць размяшчэнне і гаспадарчае значэнне асноўных тыпаў расліннасці. Фарміраваць *уменне* вылучаць гаспадарчае выкарыстанне, характарызаваць меры па ахове раслінных супольнасцей	Характарызуюць размяшчэнне і гаспадарчае значэнне асноўных тыпаў расліннасці. Называюць кірункі гаспадарчага выкарыстання	
23	Жывёльны свет	1	Фарміраваць *веды* пра сучасны склад фаўны і асноўныя фаўністычныя комплексы. Фарміраваць *уменне* характарызаваць жывёльны свет лясоў, палёў і лугоў, балот, вадаёмаў і іх узбярэжжаў, паселішч чалавека. Фарміраваць *уменне* вылучаць гаспадарчае выкарыстанне жывёльнага свету на пэўнай тэрыторыі	Называюць і характарызуюць сучасны склад фаўны. Характарызуюць забяспечанасць тэрыторыі сваёй мясцовасці агракліматычнымі і біялагічнымі рэсурсамі. Называюць кірункі гаспадарчага выкарыстання жывёльнага свету на пэўнай тэрыторыі	§ 21 Пытанні 1, 3, с. 107
24	Абагульняльнае паўтарэнне	1	Абагульненне і сістэматызацыя ведаў па тэмах 1—2		

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
Тэма 3. Геаграфічныя ландшафты. Экалагічныя праблемы (5 г)					
25	Геаграфічныя ландшафты	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «тып», «падтып», «род ландшафту»; *веды* пра геаграфічныя ландшафты Беларусі, узаемасувязі прыродных кампанентаў і фарміраванне прыродных комплексаў. Фарміраваць *уменне* характарызаваць распаўсюджанне прыродных ландшафтаў, называць асноўныя роды ландшафтаў Беларусі. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце распаўсюджане антрапагенных ландшафтаў, прыводзіць прыклады антрапагенных ландшафтаў: сельскагаспадарчых, лесагаспадарчых, водагаспадарчых, прамысловых, рэкрэацыйных. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай	Даюць азначэнні тэрмінаў «тып», «падтып» і «род» ландшафту; характарызуюць паняцці. Характарызуюць распаўсюджанне прыродных ландшафтаў. Называюць і паказваюць на карце распаўсюджанне прыродных і антрапагенных ландшафтаў. Прыводзяць прыклады антрапагенных ландшафтаў: сельскагаспадарчых, лесагаспадарчых, водагаспадарчых, прамысловых, рэкрэацыйных	§ 22 Пытанні 2, 3, с. 115
26	Асваенне тэрыторыі	1	Фарміраваць *веды* пра асваенне тэрыторыі і яго віды: прамысловае, сельскагаспадарчае, транспартнае і рэкрэацыйнае.	Называюць і тлумачаць значэнне ёмістасці тэрыторыі і відаў асваення. Характарызуюць прыродна-рэсурсны патэнцыял.	§ 23 Пытанне 1, с. 119

Працяг

1	2	3	4	5	6
			Фарміраваць *уменне* характарызаваць ёмістасць тэрыторыі, прыродна-рэсурсны патэнцыял	Называюць і вылучаюць тэрытарыяльна віды асваення: прамысловае, сельскагаспадарчае, транспартнае і рэкрэацыйнае	
27	Прыродаахоўныя тэрыторыі. ***Практычная работа № 5*.*** Параўнальная характарыстыка асабліва ахоўваемых прыродных тэрыторый Беларусі (на прыкладзе 2–3)	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «помнік прыроды»; *ведаў* пра асабліва ахоўваемыя тэрыторыі Беларусі. Фарміраваць *уменне* апісваць прыродаахоўныя тэрыторыі, знаходзіць прычынна-выніковыя сувязі паміж кампанентамі. Развіваць аналітычныя здольнасці, фарміраваць *навыкі* параўноўваць і характарызаваць прыродныя аб’екты на прыкладзе ахоўваемых тэрыторый	Даюць азначэнне тэрміна «помнік прыроды»; характарызуюць паняцці. Называюць і паказваюць на карце запаведнікі: Бярэзінскі біясферны, Палескі радыяцыйна-экалагічны; нацыянальныя паркі: Белавежская пушча, Браслаўскія азёры, Нарачанскі, Прыпяцкі; заказнікі: Асвейскі, Ельня, Каз’янскі, Налібоцкі, Выганашчанскае, Свіцязянскі. Называюць тыпы прыродаахоўных тэрыторый, знаходзяць прычынна-выніковыя сувязі паміж кампанентамі. Характарызуюць прыродныя аб’екты на прыкладзе асабліва ахоўваемых прыродных тэрыторый, якія параўноўваюцца. Выконваюць практычную работу, робяць высновы	§ 25 Пытанні 1, 2, с. 130 Атлас, с. 26

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
28	Рэкрэацыйныя рэсурсы	1	Фарміраваць *веды* пра рэкрэацыйныя рэсурсы і іх ацэньванне. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць зоны адпачынку і курорты, турыстычныя комплексы і маршруты. Фарміраваць *уменне* называць і характарызаваць перспектывы выкарыстання рэкрэацыйных рэсурсаў	Даюць азначэнні тэрмінаў: «зона адпачынку», «турыстычны комплекс», характарызуюць паняцці. Называюць рэкрэацыйныя аб'екты сваёй мясцовасці. Называюць і паказваюць на карце зоны адпачынку і курорты, турыстычныя комплексы і маршруты. Характарызуюць перспектывы выкарыстання рэкрэацыйных рэсурсаў	§ 24 Пытанні 1, 2, с. 124
29	Антрапагеннае ўздзеянне на навакольнае асяроддзе	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «антрапагенны ландшафт», «эканамічна актыўная тэрыторыя», «ёмістасць тэрыторыі»; *веды* пра антрапагеннае ўздзеянне на навакольнае асяроддзе, асноўныя экалагічныя праблемы Беларусі. Фарміраваць *уменне* працаваць з картай забруджвання Беларусі і характарызаваць забруджванне тэрыторыі радыенуклідамі. Называць і характарызаваць праблемы Палесся, Салігорскага горнапрамысловага раёна.	Даюць азначэнні тэрмінаў «антрапагенны ландшафт», «эканамічна актыўная тэрыторыя», «ёмістасць тэрыторыі»; характарызуюць паняцці. Працуюць з картай забруджвання тэрыторыі Беларусі, характарызуюць забруджванне тэрыторыі радыенуклідамі. Называюць і характарызуюць лакальныя праблемы Палесся, Салігорскага горнапрамысловага раёна. Вылучаюць і характарызуюць лакальныя праблемы забрудж-	§ 26 Пытанне 1, с. 137

Працяг

1	2	3	4	5	6
			Фарміраваць *уменне* вылучаць і характарызаваць лакальныя праблемы	вання паветра, паверхневых вод, глеб і іх дэградацыі, назапашвання адходаў. Тлумачаць сутнасць геаэкалагічных праблем	
30	Абагульняльнае паўтарэнне	1	Абагульненне і сістэматызацыя ведаў па тэме 3		
			Тэма 4. Прыроднае раянiраванне Беларусі (4 г)		
31	Прыроднае раяніраванне	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «прыроднае раяніраванне», «фізіка-геаграфічнае раяніраванне», «правінцыя», «акруга», «фізіка-геаграфічны раён»; *веды* пра прыроднае раяніраванне і яго віды: геамарфалагічнае, агракліматычнае, гідралагічнае, геабатанічнае, глебава-геаграфічнае. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце фізіка-геаграфічныя адзінкі раяніравання Беларусі: правінцыі, акругі, раёны	Даюць азначэнні тэрмінаў «прыроднае раяніраванне», «фізіка-геаграфічнае раяніраванне», «правінцыя», «акруга», «фізіка-геаграфічны раён»; характарызуюць паняцці. Называюць віды прыроднага раяніравання. Называюць і паказваюць на карце асноўныя адзінкі фізіка-геаграфічнага раяніравання: правінцыі, акругі, раёны (правінцыі: Беларуская Паазерская, Усходне-Беларуская, Заходне-Беларуская, Перадпалеская, Палеская). Тлумачаць сутнасць прыроднага раяніравання, называюць падставы для вылучэння правінцый	§ 27 Пытанні 1, 2, с. 141

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
32	Беларуская Паазерская правінцыя. ***Практычная работа № 6*.*** Фізіка-геаграфічная характарыстыка прыроды сваёй мясцовасці	1	Фарміраваць *веды* пра геаграфічнае становішча і асаблівасці прыроды Беларускай Паазерскай правінцыі. Фарміраваць *уменне* апісваць уплыў апошняга ледавіка на фарміраванне прыродных комплексаў правінцыі, вылучаць азёрнасць тэрыторыі. Фарміраваць *навыкі* складання фізіка-геаграфічных характарыстык і апісання прыроды, яе кампанентаў	Характарызуюць асаблівасці прыроды Беларускай Паазернай правінцыі і акруг па прапанаваным настаўнікам плане. Называюць крытэрыі, пакладзеныя ў аснову вылучэння фізіка-геаграфічных адзінак рознага рангу. Апісваюць уплыў апошняга ледавіка на фарміраванне прыродных комплексаў правінцыі, вылучаюць азёрнасць тэрыторыі. Складаюць фізіка-геаграфічную характарыстыку прыроды сваёй мясцовасці на аснове краязнаўчых матэрыялаў і іншых крыніц. Выконваюць практычную работу, робяць высновы	§ 28 Пытанні 1—4, с. 146 Атлас, с. 25
33	Заходне-Беларуская правінцыя. Усходне-Беларуская правінцыя	1	Фарміраваць *веды* пра геаграфічнае становішча і асаблівасці прыроды Заходне-Беларускай і Усходне-Беларускай правінцый, прыродаахоўных тэрыторый. Фарміраваць *уменне* апісваць асаблівасці клімату, глеб, раслiннасці	Характарызуюць асаблівасці Заходне-Беларускай і Усходне-Беларускай правінцый і акруг па прапанаваным настаўнікам плане. Апісваюць асаблівасці клімату, глеб і раслiннасці	§ 29 Пытанні 1, 2, с. 150 § 30 Пытанні 1, 2, с. 154

Працяг

1	2	3	4	5	6
34	Перадпалеская правінцыя. Палеская правінцыя	1	Фарміраваць *веды* пра геаграфічнае становішча і асаблівасці прыроды Перадпалескай і Палескай правінцый. Фарміраваць *уменне* апісваць характар паверхні тэрыторыі, вылучаць экалагічныя праблемы рэгіёна	Характарызуюць асаблівасці прыроды Перадпалескай і Палескай правінцый і акруг па прапанаваным настаўнікам плане. Апісваюць характар паверхні тэрыторыі. Вылучаюць экалагічныя праблемы рэгіёна	§ 31 Пытанне 1, с. 158 § 32 Пытанні 1, 2, с. 161
Тэма 5. Насельніцтва (5 г)					
35	Дынаміка колькасці насельніцтва і яго ўзростава-полавая структура. ***Практычная работа № 7.*** Пабудова дыяграмы (піраміды) узроставапалавой структуры насельніцтва Беларусі і яе аналіз	1	Фарміраваць *веды* пра дынаміку колькасці насельніцтва. Фарміраваць *уменне* характарызаваць узростава-палавую структуру насельніцтва. Фарміраваць *уменне* вызначаць тып узроставай структуры насельніцтва тэрыторыі або населенага пункта. Фарміраваць *навыкі* выканання разлікова-графічных работ праз пабудову дыяграмы (піраміды) узростава-палавой структуры насельніцтва Беларусі	Характарызуюць асаблівасці ўзростава-палавой структуры насельніцтва. Выконваюць разлікова-графічныя работы, будуюць дыяграму (піраміду) узростава-палавой структуры насельніцтва Беларусі. Выконваюць практычную работу, робяць высновы	§ 33 Пытанні 1, 3, с. 167
36	Натуральны рух насельніцтва. Этнічны і рэлігійны склад	1	Фарміраваць *веды* пра натуральны рух насельніцтва. Фарміраваць *уменне* называць прычыну і характарызаваць міг-	Называюць прычыну і характарызуюць міграцыйныя патокі, асаблівасці этнічнага і рэлігійнага складу.	§ 34 Пытанні 1, 4, с. 171 Атлас, с. 30

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
			рацыйныя патокі, асаблівасці этнічнага і рэлігійнага складу. Фарміраваць *уменне* характарызаваць асноўныя элементы матэрыяльнай і духоўнай культуры	Характарызуюць асаблівасці размяшчэння насельніцтва. Прагназуюць асноўныя кірункі дэмаграфічнага развіцця краіны. Характарызуюць асноўныя элементы матэрыяльнай і духоўнай культуры	
37	Працоўныя рэсурсы	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «эканамічна актыўнае насельніцтва», «узровень беспрацоўя»; *веды* пра працоўныя рэсурсы і занятасць насельніцтва. Фарміраваць *уменне* характарызаваць праблемы занятасці працоўных рэсурсаў, асаблівасці натуральнага і механічнага руху насельніцтва Беларусі	Даюць азначэнні тэрмінаў «эканамічна актыўнае насельніцтва», «узровень беспрацоўя»; характарызуюць паняцці. Характарызуюць асаблівасці натуральнага і механічнага руху насельніцтва Беларусі. Называюць і характарызуюць праблемы занятасці працоўных рэсурсаў	§ 35 Пытанні 1, 2, с. 175
38	Размяшчэнне насельніцтва	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «горад-спадарожнік», «аграгарадок»; *веды* пра размяшчэнне насельніцтва па тэрыторыі краіны, перспектывы развіцця буйных гарадоў, функцыянальныя тыпы гарадскіх паселішчаў. Фарміраваць *уменне* працаваць з картай насельніцтва, вызначаць шчыльнасць насельніцтва.	Даюць азначэнні тэрмінаў «горад-спадарожнік», «аграгарадок»; характарызуюць паняцці. Называюць тыпы рассялення: гарадское і сельскае. Называюць і паказваюць на карце Брэст, Баранавічы, Пінск, Кобрын, Віцебск, Наваполацк, Полацк, Оршу, Гомель, Мазыр, Жлобін, Рэчыцу, Светлагорск,	§ 37 с. 178—182 Пытанні 1, 2, с. 184

Працяг

1	2	3	4	5	6
			Фарміраваць *уменне* характарызаваць працэсы ўрбанізацыі і ролю гарадоў у сістэме рассялення	Гродна, Ліду, Слонім, Магілёў, Бабруйск, Мінск, Барысаў, Салігорск, Жодзіна, Маладзечна, Слуцк. Различваюць па статыстычных даных сярэднюю шчыльнасць насельніцтва	
39	Сельскае рассяленне	1	Фарміраваць *веды* пра праблемы малых і сярэдніх гарадоў. Фарміраваць *уменне* называць і характарызаваць сучасныя катэгорыі сельскіх пасяленняў і іх трансфармацыю, уплыў аварыі на Чарнобыльскай АЭС на рассяленне насельніцтва	Называюць і характарызуюць сучасныя катэгорыі сельскіх пасяленняў і іх трансфармацыю. Тлумачаць уплыў аварыі на Чарнобыльскай АЭС на рассяленне насельніцтва, паказваюць на карце раёны адсялення	§ 37 с. 182—184 Пытанне 3, с. 184
Тэма 6. Агульная характарыстыка гаспадаркі (2 г)					
40	Фактары размяшчэння вытворчасці. Структура і спецыялізацыя гаспадаркі Беларусі	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «структура гаспадаркі»; *веды* пра фактары размяшчэння вытворчасці. Фарміраваць *уменне* выяўляць і прыводзіць прыклады фактараў размяшчэння вытворчасці: тэрытарыяльныя, прыродна-рэсурсныя, эканоміка-геаграфічныя, працоўнага патэн-	Даюць азначэнне тэрміна «структура гаспадаркі»; характарызуюць паняцце. Выяўляюць і прыводзяць прыклады фактараў размяшчэння вытворчасці. Характарызуюць сучасную структуру гаспадаркі краіны, называюць сферы вытворчасці і спецыялізацыю гаспадаркі.	§ 38 Пытанні 1—3, с. 187 § 39 Пытанні 1, 2, с. 191 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацый-*

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
			цыялу, транспартнай сетцы і г. д. Фарміравець *уменне* характарызаваць сучасную структуру гаспадаркі краіны, называць сферы вытворчасці і спецыялізацыю гаспадаркі	Тлумачаць прычыны з'яўлення праблем развіцця і размяшчэння прадпрыемстваў сферы вытворчасці. Прагназуюць змены ў размяшчэнні прадпрыемстваў сферы вытворчасці	*ным партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 1)*
41	Тэрытарыяльная структура гаспадаркі	1	Фарміравець *веданне* паняццяў «від эканамічнай дзейнасці», «спецыялізацыя», «эканамічны раён»; *веды* пра тэрытарыяльную структуру гаспадаркі. Фарміравець *уменне* характарызаваць структуру гаспадаркі па відах эканамічнай дзейнасці, адміністрацыйныя вобласці і г. Мінск як найбуйнейшыя тэрытарыяльныя часткі гаспадаркі Беларусі. Фарміравець *уменне* будаваць дыяграму структуры гаспадаркі, разлічваць асноўныя эканамічныя паказчыкі	Даюць азначэнні тэрмінаў «від эканамічнай дзейнасці», «спецыялізацыя», «эканамічны раён»; характарызуюць паняцці. Называюць розныя формы ўласнасці. Будуюць дыяграму структуры гаспадаркі і аналізуюць яе, разлічваюць асноўныя эканамічныя паказчыкі, прапанаваныя настаўнікам. Характарызуюць структуру гаспадаркі па відах эканамічнай дзейнасці, адміністрацыйныя вобласці і г. Мінск як найбуйнейшыя тэрытарыяльныя часткі гаспадаркі Беларусі	§ 40 Пытанні 1—4, с. 194 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацыйным партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 1)*
Тэма 7. Геаграфія сферы вытворчасці (13 г)					
42	Прамысловасць. Горназдабыўная прамысловасць	1	Фарміравець *веданне* паняцця «горназдабыўная прамысловасць», *веды* пра горназдабыў-	Даюць азначэнне тэрміна «горназдабыўная прамысловасць»; характарызуюць паняцце.	§ 41, с 195, 196 Пытанне 2,

Працяг

1	2	3	4	5	6
			ную прамысловасць, яе склад, ролю ў структуры гаспадаркі і паказчыкі развіцця. Фарміравець *уменне* называць і паказваць на карце раёны і радовішчы здабычы нафты, спадарожнага газу і торфу. Фарміравець *уменне* характарызаваць геаграфію здабычы карысных выкапняў для хімічнай вытворчасці і вытворчасці мінеральных угнаенняў, геаграфію здабычы солі і карысных выкапняў для вытворчасці будаўнічых матэрыялаў і будаўніцтва	Называюць і паказваюць на карце раёны і радовішчы здабычы нафты, спадарожнага газу і торфу. Характарызуюць геаграфію здабычы карысных выкапняў для хімічнай вытворчасці і вытворчасці мінеральных угнаенняў, геаграфію здабычы солі і карысных выкапняў для вытворчасці будаўнічых матэрыялаў і будаўніцтва	с. 199 § 45, с. 217 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацыйным партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 1)*
43	***Практычная работа № 8.*** Пабудова картасхемы «Фактары размяшчэння і геаграфія прамысловай вытворчасці» і яе аналіз (на выбар па адным з відаў экана-	1	Фарміравець *веды* пра фактары размяшчэння і геаграфію прамысловай вытворчасці. Фарміравець *уменне* абагульняць картаграфічную інфармацыю і пераносіць яе ў картасхему. Фарміравець *навыкі* выканання разлікова-графічных работ праз пабудову картасхемы і яе аналіз	Абагульняюць картаграфічную інфармацыю і пераносяць у картасхему. Выконваюць разлікова-графічныя работы. Будуюць картасхему «Фактары размяшчэння і геаграфія прамысловай вытворчасці» і праводзяць яе аналіз (на выбар па адным з відаў эканамічнай дзейнасці).	§ 46 Атлас, с. 35—39

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
	мічнай дзейнасці)			Выконваюць практычную работу, аналізуюць картасхему, робяць высновы	
44	Вытворчасць і размеркаванне электраэнергіі	1	Фарміраваць *веды* пра фактары размяшчэння, умовы развіцця, геаграфію вытворчасці і размеркавання электраэнергіі, цеплавыя і гідраўлічныя электрастанцыі, лініі электраперадачы. Фарміраваць *уменне* называць і характарызаваць нетрадыцыйныя і альтэрнатыўныя крыніцы электраэнергіі, праблемы і перспектывы іх выкарыстання ў беларускай энергетыцы, размеркаванне газападобнага паліва. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце найбуйнейшыя газаправоды Беларусі	Называюць і характарызуюць нетрадыцыйныя і альтэрнатыўныя крыніцы электраэнергіі, праблемы і перспектывы іх выкарыстання ў беларускай энергетыцы, размеркаванне газападобнага паліва. Называюць і паказваюць на карце найбуйнейшыя газаправоды Беларусі	§ 42 Пытанне 2, с. 204 § 41, с. 197—198 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацыйным партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 2)*
45	Апрацоўчая прамысловасць. Металургічная вытворчасць	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «апрацоўчая прамысловасць»; *веды* пра апрацоўчую прамысловасць, яе склад, асаблівасці развіцця і размяшчэння. Фарміраваць *уменне* характарызаваць фактары размяшчэння і сыравінную базу металургічнай	Даюць азначэнне тэрміна «апрацоўчая прамысловасць»; характарызуюць паняцце. Характарызуюць фактары размяшчэння і сыравінную базу металургічнай вытворчасці і вытворчасці гатовых металічных вырабаў.	§ 43 Пытанні 1, 2, с. 207 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацыйным*

Працяг

1	2	3	4	5	6
			вытворчасці і вытворчасці гатовых металічных вырабаў. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце геаграфію прадпрыемстваў металургічнай вытворчасці і вытворчасці металічных вырабаў	Называюць і паказваюць на карце геаграфію прадпрыемстваў металургічнай вытворчасці і вытворчасці металічных вырабаў	*партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 1)*
46	Вытворчасць транспартных сродкаў	1	Фарміраваць *веды* пра геаграфію вытворчасці транспартных сродкаў (аўтамабіляў і аўтамабільнай тэхнікі, суднаў, чыгуначнага рухомага саставу, авіяцыйнай тэхнікі, матацыклаў і веласіпедаў). Фарміраваць *уменне* называць і характарызаваць фактары і ўмовы размяшчэння прадпрыемстваў, вытворчасці электраабсталявання, электроннага і аптычнага абсталявання. Фарміраваць *уменне* паказваць на карце цэнтры вытворчасці машын і абсталявання для сельскай і лясной гаспадаркі	Характарызуюць фактары і ўмовы размяшчэння прадпрыемстваў, вытворчасці транспартных сродкаў, вытворчасці электраабсталявання, электроннага і аптычнага абсталявання. Паказваюць на карце цэнтры вытворчасці машын і абсталявання для сельскай і лясной гаспадаркі	§ 44 Пытанні 1, 4, с. 215 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацыйным партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 1)*
47	Вытворчасць нафтапрадуктаў. Хімічная вытворчасць	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «паліўна-энергетычны баланс», «малатанажная хімія»; *веды* пра геаграфію размяшчэння вытвор-	Даюць азначэнні тэрмінаў «паліўна-энергетычны баланс», «малатанажная хімія»; характарызуюць паняцці.	§ 41, с. 196, 197 § 45 Пытанні

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
			часці нафтапрадуктаў, мінеральных угнаенняў, штучных і сінтэтычных валокнаў, пластмас, сінтэтычнага каўчуку, фарбаў і лакаў, мыла і мыйных сродкаў, сродкаў для чысткі і паліроўкі, сродкаў парфумерыі і касметыкі, фармацэўтычнай прадукцыі, гумавых і пластмасавых вырабаў. Фарміраваць *уменне* характарызаваць хімічную вытворчасць, яе склад, сыравінную базу, называць фактары размяшчэння. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце цэнтры нафтаперапрацоўкі	Характарызуюць хімічную вытворчасць, яе склад, сыравінную базу, называюць фактары размяшчэння. Называюць і паказваюць на карце цэнтры нафтаперапрацоўкі і хімічнай вытворчасці	2, 3, с. 220 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацыйным партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 2)*
48	Вытворчасць шкла, керамічных вырабаў, будаўнічых матэрыялаў. Будаўніцтва	1	Фарміраваць *веды* пра геаграфію вытворчасці шкла і вырабаў са шкла, керамічных вырабаў, цэменту, вапны і гіпсу, вырабаў з бетону. Фарміраваць *уменне* характарызаваць геаграфію вытворчасці шкла, керамічных вырабаў, будаўнічых матэрыялаў, прамысловага і грамадзянскага будаўніцтва.	Характарызуюць геаграфію вытворчасці шкла, керамічных вырабаў, будаўнічых матэрыялаў, прамысловага і грамадзянскага будаўніцтва. Называюць і паказваюць на карце цэнтры вытворчасці шкла, керамічных вырабаў, будаўнічых матэрыялаў, найбуйнейшыя новабудоўлі Беларусі	§ 47 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацыйным партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія»,*

Працяг

1	2	3	4	5	6
			Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце найбуйнейшыя новабудоўлі Беларусі		*2015, № 2, 3)*
49	Апрацоўка драўніны, вытворчасць вырабаў з дрэва	1	Фарміраваць *веды* пра геаграфію апрацоўкі драўніны, вытворчасць вырабаў з дрэва, вытворчасць мэблі. Фарміраваць *уменне* характарызаваць фактары размяшчэння цэнтраў вытворчасці мэблі. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце найбуйнейшыя цэнтры дрэваапрацоўкі і вытворчасці фанеры, пліт, драўляных канструкцый і сталярных вырабаў, асноўныя цэнтры цэлюлозна-папяровай вытворчасці і выдавецкай дзейнасці	Называюць і характарызуюць фактары размяшчэння цэнтраў вытворчасці мэблі. Называюць і паказваюць на карце найбуйнейшыя цэнтры дрэваапрацоўкі і вытворчасці фанеры, пліт, драўляных канструкцый і сталярных вырабаў, асноўныя цэнтры цэлюлозна-папяровай вытворчасці і выдавецкай дзейнасці	§ 46, с. 222—224 Пытанне 3, с. 224 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацыйным партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 2)*
50	Тэкстыльная і швейная вытворчасць. Вытворчасць скуры і вырабаў са скуры	1	Фарміраваць *веды* пра структуру і сыравінную базу тэкстыльнай і швейнай вытворчасці. Фарміраваць *уменне* характарызаваць геаграфію вытворчасці тканін, адзення, трыкатажных і панчошна-шкарпэткавых	Характарызуюць геаграфію вытворчасці тканін, адзення, трыкатажных і панчошна-шкарпэткавых вырабаў, называюць сыравінную базу і фактары размяшчэння гарбарнай вытворчасці, вырабаў са скуры і абутку.	§ 48 Пытанне 1, с. 231 *(інфармацыя на Нацыянальным аду-*

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

1	2	3	4	5	6
			вырабаў, называць сыравінную базу і фактары размяшчэння гарбарнай вытворчасці, вырабаў са скуры і абутку. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце найбуйнейшыя цэнтры гарбарнай і абутковай вытворчасці	Называюць і паказваюць на карце цэнтры гарбарнай і абутковай вытворчасці	*кацыйным партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 2)*
51	Вытворчасць харчовых прадуктаў	1	Фарміраваць *веды* пра геаграфію вытворчасці мяса і мясапрадуктаў, малочных прадуктаў, рыбы і рыбных прадуктаў, раслінных алеяў і тлушчаў, прадуктаў мукамольна-крупяной прамысловасці, цукру. Фарміраваць *уменне* характарызаваць фактары размяшчэння вытворчасці харчовых прадуктаў	Называюць і характарызуюць фактары размяшчэння вытворчасці харчовых прадуктаў	§ 49 Пытанне 1, с. 236 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацыйным партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 2)*
52	Сельская гаспадарка, паляванне і лясная гаспадарка.	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «структура зямельных угоддзяў»; *веды* пра структуру і размяшчэнне зямельных угоддзяў, пра геаграфію раслінаводства (збож-	Даюць азначэнне тэрміна «структура зямельных угоддзяў»; характарызуюць паняцце. Характарызуюць ролю сельскай гаспадаркі ў эканоміцы краіны,	§ 50 Пытанні 1, 3, 4, с. 242 Атлас, с. 42

1	2	3	4	5	6
	Практычная работа № 9. Нанясенне на контурную карту раёнаў вырошчвання лёну і цукровых буракоў і аналіз размяшчэння вытворчасці льновалакна і цукру		жавай гаспадаркі, бульбаводства, агародніцтва, садоўніцтва, вырошчвання тэхнічных культур). Фарміраваць *уменне* характарызаваць ролю сельскай гаспадаркі ў эканоміцы краіны, адлюстроўваць на контурнай карце раёны вырошчвання лёну і цукровых буракоў. Фарміраваць *навык* работы з картай і тлумачыць узаемазалежнасць вырошчвання культуры і размяшчэння вытворчасці	наносяць на контурную карту раёны вырошчвання лёну і цукровых буракоў. Працуюць з картай, тлумачаць узаемазалежнасць вырошчвання культуры і размяшчэння вытворчасці. Аналізуюць размяшчэнне вытворчасці льновалакна і цукру. Выконваюць практычную работу, робяць высновы	
53	Геаграфія жывёлагадоўлі. Рыбалоўства і рыбаводства	1	Фарміраваць *веды* пра геаграфію жывёлагадоўлі (гадоўлі буйной рагатай жывёлы, свінагадоўлі, авечкагадоўлі, конегадоўлі, птушкагадоўлі, зверагадоўлі, пчалярства), рыбалоўства і рыбаводства. Фарміраваць *уменне* характарызаваць геаграфію жывёлагадоўлі. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце найбуйнейшыя рыбныя гаспадаркі на тэрыторыі Беларусі	Характарызуюць геаграфію жывёлагадоўлі. Называюць і паказваюць на карце найбуйнейшыя рыбныя гаспадаркі на тэрыторыі Беларусі	§ 51 Пытанне 1, с. 246 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацыйным партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 3)*

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
54	Лясная гаспадарка. Паляванне і развядзенне дзічыны		Фарміраванне *ведаў* пра структуру і ролю лясной гаспадаркі ў эканоміцы краіны (лесаводства і лесанарыхтоўкі, збор дзікарослых грыбоў, ягад і лекавых траў), пра паляванне і развядзенне дзічыны. Фарміраваць *уменне* характарызаваць геаграфію лесанарыхтовак. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце найбуйнейшыя паляўнічыя ўгоддзі краіны	Характарызуюць геаграфію лесанарыхтовак. Называюць і паказваюць на карце найбуйнейшыя паляўнічыя ўгоддзі краіны	§ 46, с. 221—222 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацыйным партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 3)*
55	Абагульняльнае паўтарэнне	1	Абагульненне і сістэматызацыя ведаў па тэмах 4—7		
			Тэма 8. Геаграфія сферы паслуг (2 г)		
56	Сфера паслуг	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «транспартная сетка», «транспартны вузел»; *веды* пра структуру сферы паслуг, яе ролю ў эканоміцы краіны. Фарміраваць *уменне* характарызаваць узровень развіцця сферы паслуг як індыкатара эканамічнага развіцця краіны. Фарміраваць *уменне* вызначаць паказчыкі і асаблівасці развіцця	Даюць азначэнні тэрмінаў «транспартная сетка», «транспартны вузел»; характарызуюць паняцці. Называюць і паказваюць на карце гарады — найбуйнейшыя транспартныя вузлы, фінансавыя цэнтры. Характарызуюць узровень развіцця сферы паслуг як індыкатар эканамічнага развіцця краіны, працу асобных відаў эканамічнай	§ 53, с. 252 Пытанне 1, с. 255 § 52 Пытанне 2, с. 251 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацыйным*

Працяг

1	2	3	4	5	6
			і размяшчэння найважнейшых відаў эканамічнай дзейнасці сферы паслуг. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай	дзейнасці сферы паслуг. Вызначаюць паказчыкі і асаблівасці развіцця і размяшчэння найважнейшых відаў эканамічнай дзейнасці сферы паслуг	*партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 3)*
57	Віды эканамічнай дзейнасці, якія ўтвараюць сферу паслуг	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «прадуктаправод», «сувязь», «фінансавая дзейнасць», «гандаль», «адукацыя», «ахова здароўя»; *веды* пра асаблівасці развіцця асобных відаў эканамічнай дзейнасці, якія ўтвараюць сферу паслуг, — транспарту і сувязі, фінансавай дзейнасці, гандлю, адукацыі, турызму. Фарміраваць *уменне* характарызаваць фактары размяшчэння асобных відаў эканамічнай дзейнасці, якія ўтвараюць сферу паслуг. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай	Даюць азначэнні тэрмінаў «прадуктаправод», «сувязь», «фінансавая дзейнасць», «гандаль», «адукацыя», «ахова здароўя»; характарызуюць паняцці. Называюць і паказваюць на карце гарады, дзе знаходзяцца ўстановы вышэйшай адукацыі (універсітэты, акадэміі, інстытуты). Характарызуюць фактары размяшчэння асобных відаў эканамічнай дзейнасці, якія ўтвараюць сферу паслуг, — транспарту і сувязі, фінансавай дзейнасці, гандлю, адукацыі, аховы здароўя, турызму. Тлумачаць прычыны тэрытарыяльных адрозненняў ва ўзроўні развіцця сферы паслуг	§ 52 Пытанне 1, с. 251 § 53, с. 253, 254 Пытанне 3, с. 255 § 54 Пытанні 1, 2, с. 260 *(інфармацыя на Нацыянальным адукацыйным партале; публікацыя ў часопісе «Геаграфія», 2015, № 3)*

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
Тэма 9. Беларусь у сусветнай супольнасці (3 г)					
58	Беларусь на палітычнай карце свету	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «адзіная эканамічная прастора» (АЭП); *веды* пра Беларусь на палітычнай і эканоміка-геаграфічнай картах свету. Фарміраваць *уменне* называць і характарызаваць удзел Беларусі ў міжнародных палітычных, эканамічных арганізацыях і інтэграцыйных аб'яднаннях	Даюць азначэнне тэрміна «адзіная эканамічная прастора» (АЭП); характарызуюць паняцце. Называюць найважнейшыя міжнародныя арганізацыі, у працы якіх бярэ ўдзел Беларусь. Характарызуюць удзел Беларусі ў міжнародных палітычных, эканамічных арганізацыях і інтэграцыйных аб'яднаннях	§ 55 Пытанне 1, с. 264
59	Міжнародны падзел працы	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «міжнародны падзел працы», «свабодная эканамічная зона», «сумеснае прадпрыемства»; *веды* пра месца краіны ў міжнародным падзеле працы. Фарміраваць *уменне* характарызаваць геаграфію знешняга гандлю	Даюць азначэнне тэрмінаў «міжнародны падзел працы», «свабодная эканамічная зона», «сумеснае прадпрыемства»; характарызуюць паняцці. Характарызуюць геаграфію знешняга гандлю	§ 56 Пытанне 2, с. 268
60	Геаграфія інвестыцыйнай дзейнасці. ***Практычная работа № 10.*** Нанясенне на контурную кар-	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «інвестыцыя»; *веды* пра замежныя інвестыцыі і іх ролю ў развіцці краіны. Фарміраваць *уменне* называць і характарызаваць свабодныя эканамічныя зоны, сумесныя і за-	Даюць азначэнне тэрміна «інвестыцыя»; характарызуюць паняцце. Называюць і паказваюць на карце свабодныя эканамічныя зоны Беларусі: «Мінск», «Гомель-Ратон», «Віцебск», «Магілёў»,	§ 57 Пытанні 2, 3, с. 270 Атлас, с. 36, 45

Працяг

1	2	3	4	5	6
	ту: а) свабодных эканамічных зон; б) трансеўрапейскіх транспартных камунікацый (чыгункі, нафта- і газаправоды, лініі электраперадачы)		межныя прадпрыемствы на тэрыторыі Беларусі. Фарміраваць *навыкі* работы з контурнай картай, уменне тлумачыць узаемазалежнасць размяшчэння свабодных эканамічных зон і трансеўрапейскіх транспартных камунікацый. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай	«Гроднаінвест», «Брэст»; краіны СНД. Характарызуюць магчымыя перспектывы беларуска-расійскіх гаспадарчых праграм. Вызначаюць галоўныя кірункі знешняга гандлю. Наносяць на контурную карту: а) свабодныя эканамічныя зоны; б) трансеўрапейскія транспартныя камунікацыі (чыгункі, нафта- і газаправоды, лініі электраперадачы). Выконваюць практычную работу, робяць высновы	
Тэма 10. Вобласці і горад Мінск (7 г)					
61	Брэсцкая вобласць	1	Фарміраваць *веды* пра прыродныя ўмовы і рэсурсы. Фарміраваць *уменне* называць і характарызаваць колькасць насельніцтва і яго нацыянальны склад, асвоенасць тэрыторыі, структуру прамысловасці і сельскай гаспадаркі, асаблівасці іх размяшчэння. Фарміраваць *уменне* вызначаць спецыялізацыю гаспадаркі.	Характарызуюць колькасць насельніцтва і яго нацыянальны склад, асвоенасць тэрыторыі, структуру прамысловасці і сельскай гаспадаркі, асаблівасці іх размяшчэння. Вызначаюць і называюць спецыялізацыю гаспадаркі Брэсцкай вобласці. Называюць і паказваюць на карце найбуйнейшыя прамысловыя	

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
			Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце найбуйнейшыя прамысловыя і культурныя цэнтры вобласці: Брэст, Баранавічы, Пінск, Кобрын, Лунінец	і культурныя цэнтры вобласці: Брэст, Баранавічы, Пінск, Кобрын, Лунінец. Апісваюць сацыяльна-эканамічнае развіццё Брэсцкай вобласці	
62	Віцебская вобласць	1	Фарміраваць *веды* пра прыродныя ўмовы і рэсурсы Віцебскай вобласці. Фарміраваць *уменне* характарызаваць насельніцтва і яго рассяленне, структуру прамысловасці і сельскай гаспадаркі, асаблівасці іх размяшчэння. Фарміраваць *уменне* вызначаць спецыялізацыю гаспадаркі, рэкрэацыйны патэнцыял вобласці. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце найбуйнейшыя прамысловыя і культурныя цэнтры вобласці: Віцебск, Оршу, Наваполацк, Полацк, Пастывы	Характарызуюць насельніцтва і яго рассяленне, структуру прамысловасці і сельскай гаспадаркі, асаблівасці іх размяшчэння. Вызначаюць і называюць спецыялізацыю гаспадаркі, рэкрэацыйны патэнцыял вобласці. Называюць і паказваюць на карце найбуйнейшыя прамысловыя і культурныя цэнтры вобласці: Віцебск, Оршу, Наваполацк, Полацк, Пастывы. Апісваюць сацыяльна-эканамічнае развіццё Віцебскай вобласці	§ 59 Пытанні 1, 4, с. 279
63	Гомельская вобласць	1	Фарміраваць *веды* пра размяшчэнне тэрыторыі ў межах Палескай нізіны і асаблівасці прыроды Гомельскай вобласці. Фарміраваць *уменне* характарызаваць мінеральныя і лясныя	Характарызуюць мінеральныя і лясныя рэсурсы вобласці, насельніцтва і асаблівасці рассялення, экалагічныя праблемы (у сувязі з аварыяй на Чарнобыльскай АЭС, меліярацыяй зямель,	§ 60 Пытанне 2, с. 283

Працяг

1	2	3	4	5	6
			рэсурсы вобласці, насельніцтва і асаблівасці рассялення, экалагічныя праблемы (у сувязі з аварыяй на Чарнобыльскай АЭС, меліярацыяй зямель, здабычай карысных выкапняў), структуру прамысловасці і сельскай гаспадаркі, асаблівасці іх размяшчэння. Фарміраваць *уменне* вызначаць спецыялізацыю гаспадаркі. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце найбуйнейшыя прамысловыя і культурныя цэнтры вобласці: Гомель, Мазыр, Жлобін, Рэчыцу, Светлагорск, Калінкавічы, Рагачоў	здабычай карысных выкапняў), структуру прамысловасці і сельскай гаспадаркі, асаблівасці іх размяшчэння. Вызначаюць і называюць спецыялізацыю гаспадаркі Гомельскай вобласці. Называюць і паказваюць на карце найбуйнейшыя прамысловыя і культурныя цэнтры вобласці: Гомель, Мазыр, Жлобін, Рэчыцу, Светлагорск, Калінкавічы, Рагачоў. Апісваюць сацыяльна-эканамічнае развіццё Гомельскай вобласці	
64	Гродзенская вобласць	1	Фарміраваць *веды* пра прыродныя ўмовы і рэсурсы Гродзенскай вобласці. Фарміраваць *уменне* характарызаваць насельніцтва і яго нацыянальны склад, структуру прамысловасці і сельскай гаспадаркі, асаблівасці іх размяшчэння, развіццё атамнай энергетыкі.	Характарызуюць насельніцтва і яго нацыянальны склад, структуру прамысловасці і сельскай гаспадаркі, асаблівасці іх размяшчэння, развіццё атамнай энергетыкі. Вызначаюць і называюць спецыялізацыю гаспадаркі Гродзенскай вобласці.	§ 61 Пытанне 1, с. 287

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
			Фарміраваць *уменне* вызначаць спецыялізацыю гаспадаркі. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце найбуйнейшыя прамысловыя і культурныя цэнтры вобласці: Гродна, Ліду, Слонім, Ваўкавыск, Смаргонь, Навагрудак	Называюць і паказваюць на карце найбуйнейшыя прамысловыя і культурныя цэнтры вобласці: Гродна, Ліду, Слонім, Ваўкавыск, Смаргонь, Навагрудак. Апісваюць сацыяльна-эканамічнае развіццё Гродзенскай вобласці	
65	Магілёўская вобласць	1	Фарміраваць *веды* пра прыродныя ўмовы і рэсурсы Магілёўскай вобласці. Фарміраваць *уменне* характарызаваць насельніцтва, структуру прамысловасці і сельскай гаспадаркі, асаблівасці іх размяшчэння. Фарміраваць *уменне* вызначаць спецыялізацыю гаспадаркі. Фарміраваць уменне называць і паказваць на карце найбуйнейшыя прамысловыя і культурныя цэнтры вобласці: Магілёў, Бабруйск, Асіповічы, Крычаў, Быхаў, Горкі	Характарызуюць насельніцтва, структуру прамысловасці і сельскай гаспадаркі, асаблівасці іх размяшчэння. Вызначаюць і называюць спецыялізацыю гаспадаркі Магілёўскай вобласці. Называюць і паказваюць на карце найбуйнейшыя прамысловыя і культурныя цэнтры вобласці: Магілёў, Бабруйск, Асіповічы, Крычаў, Быхаў, Горкі. Апісваюць сацыяльна-эканамічнае развіццё Магілёўскай вобласці	§ 62 Пытанні 2, 3, с. 291
66	Мінская вобласць	1	Фарміраваць *веды* пра прыродныя ўмовы і рэсурсы Мінскай вобласці.	Характарызуюць насельніцтва і асаблівасці яго рассялення, структуру прамысловасці і се-	§ 63 Пытанні 1, 2, с. 296

Працяг

1	2	3	4	5	6
			Фарміраваць *уменне* характарызаваць насельніцтва і асаблівасці яго рассялення, структуру прамысловасці і сельскай гаспадаркі, асаблівасці іх размяшчэння. Фарміраваць *уменне* вызначаць спецыялізацыю гаспадаркі. Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце найбуйнейшыя прамысловыя і культурныя цэнтры вобласці: Барысаў, Салігорск, Маладзечна, Слуцк, Жодзіна, Вілейку	льскай гаспадаркі, асаблівасці іх размяшчэння. Вызначаюць і называюць спецыялізацыю гаспадаркі Мінскай вобласці. Называюць і паказваюць на карце найбуйнейшыя прамысловыя і культурныя цэнтры вобласці: Барысаў, Салігорск, Маладзечна, Слуцк, Жодзіна, Вілейку. Апісваюць сацыяльна-эканамічнае развіццё Мінскай вобласці	
67	Мінск — сталіца Беларусі. ***Практычная работа № 11*.*** Характарыстыка свайго адміністрацыйнага раёна (населенага пункта)	1	Фарміраваць *веды* пра прыродныя ўмовы і рэсурсы горада Мінска. Фарміраваць *уменне* характарызаваць праблемы развіцця Мінскай агламерацыі, свой раён, горад, асаблівасці геаграфічнага становішча, насельніцтва і асвоенасць тэрыторыі, гаспадарку раёна (горада), славутыя мясціны населеных пунктаў або мясцовасцей. Фарміраваць *уменне* вызначаць спецыялізацыю гаспадаркі, назы-	Характарызуюць праблемы развіцця Мінскай агламерацыі, свой раён, горад, асаблівасці геаграфічнага становішча, насельніцтва і асвоенасць тэрыторыі, гаспадарку раёна (горада), славутыя мясціны населеных пунктаў або мясцовасцей. Называюць і паказваюць на карце найбуйнейшыя прамысловыя прадпрыемствы. Выконваюць практычную работу, робяць высновы	Тэматычныя карты атласа

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

1	2	3	4	5	6
			ваць і паказваць на карце найбуйнейшыя прамысловыя прадпрыемствы. Фарміраваць *навыкі* аналізаваць тэматычныя карты атласа, дыяграмы падручніка і складаць комплексную характарыстыку раёна, фармуляваць высновы		
68	Абагульняльнае паўтарэнне	1	Абагульненне і сістэматызацыя ведаў па тэмах 8—10		
Рэзервовы час (2 г) — выкарыстоўваецца па меркаванні настаўніка					

Геаграфія. Сусветная гаспадарка і глабальныя праблемы чалавецтва
11 клас (базавы ўзровень)

(35 гадзін на год, 1 гадзіна на тыдзень)

1. Геаграфія. Сусветная гаспадарка і глабальныя праблемы чалавецтва. 11 клас / А. М. Вітчанка [і інш.]. — Мінск : Адукацыя і выхаванне, 2016.
2. Атлас. Агульная геаграфія. 11 клас / В. С. Аношка, Т. А. Федарцова. — Мінск : РУП «Белкартаграфія», 2011—2012.

№ урока, дата правядзення	Тэма ўрока	Колькасць гадзін	Мэты вывучэння тэмы	Рэкамендаваныя асноўныя віды вучэбна-пазнавальнай дзейнасці вучняў	Дамашняе заданне
1	2	3	4	5	6
Уводзіны (1 г)					
1	Роля геаграфіі ў вырашэнні глабальных праблем чалавецтва	1	Фарміраваць *веды* пра ролю геаграфіі ў вырашэнні глабальных праблем чалавецтва	Называюць і паказваюць на карце Еўрапейскі саюз. Называюць глабальныя праблемы чалавецтва	Уводзіны
РАЗДЗЕЛ I. Геаграфія сусветнай гаспадаркі (15 г)					
Тэма 1. Фактары развіцця сусветнай гаспадаркі (6 г)					
2	Сусветная гаспадарка як глабальная эканамічная сістэма	1	Фарміраваць *веды* пра асноўныя этапы развіцця геаграфіі сусветнай гаспадаркі. Фарміраваць *уменне* характарызаваць галіновую структуру сусветнай гаспадаркі. Працягваць фарміраваць *уменне* працаваць з картай, паказваць на карце лідараў экспарту і імпарту тавараў	Характарызуюць галіновую структуру сусветнай гаспадаркі. Называюць і паказваюць на карце: тры дзяржавы — лідары па аб'ёмах экспарту тавараў і долі ў сусветным экспарце тавараў (Кітай, ЗША, Германія); тры дзяржавы — лідары па аб'ёмах і долі ў сусветным імпарце тавараў (ЗША, Кітай, Японія)	§ 1

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
3	Міжнародны геаграфічны падзел працы	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «міжнародны геаграфічны падзел працы»; *веды* пра пратсоравыя ўзроўні міжнароднага падзелу працы, асноўныя формы падзелу працы. Фарміраваць *уменне* характарызаваць фактары міжнароднага геаграфічнага падзелу працы. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай, паказваць на карце лідараў экспарту і імпарту паслуг	Даюць азначэнне тэрміна «міжнародны геаграфічны падзел працы»; характарызуюць паняцце. Называюць і паказваюць на карце: тры дзяржавы — лідары па аб'ёмах экспарту паслуг і долі ў сусветным экспарце паслуг (ЗША, Вялікабрытанія, Германія); тры дзяржавы — лідары па аб'ёмах імпарту паслуг і долі ў сусветным імпарце паслуг (ЗША, Германія, Вялікабрытанія)	§ 2
4	Інтэрнацыяналізацыя і транснацыяналізацыя сусветнай гаспадаркі. ***Практычная работа № 1.*** Параўнальная характарыстыка найбуйнейшых ТНК свету (на прыкладзе трох кампаній — па выбары)	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «спецыялізацыя», «кааператыванне», «інтэрнацыяналізацыя», «транснацыяналізацыя», «транснацыянальныя кампаніі (ТНК)»; веды пра перадумовы працэсу інтэрнацыяналізацыі, фактары транснацыяналізацыі, вядучых ТНК свету. Фарміраваць *уменне* характарызаваць ТНК. Фарміраваць навыкі параўнальнай характарыстыкі найбуйнейшых ТНК свету	Даюць азначэнні тэрмінаў «спецыялізацыя», «кааператыванне», «інтэрнацыяналізацыя», «транснацыяналізацыя», «транснацыянальныя кампаніі (ТНК)»; характарызуюць паняцці. Удасканальваюць уменні параўноўваць і характарызуюць найбуйнейшыя ТНК свету. Выконваюць практычную работу, робяць высновы	§ 3

Працяг

1	2	3	4	5	6
5	Міжнародная эканамічная інтэграцыя	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «міжнародная эканамічная інтэграцыя», «прэферэнцыяльная зона», «зона свабоднага гандлю», «мытны саюз», «агульны рынак», «эканамічны і валютны саюз», «поўная інтэграцыя»; *веды* пра стадыі міжнароднай эканамічнай інтэграцыі. Фарміраваць *уменне* характарызаваць стадыі міжнароднай эканамічнай інтэграцыі. Працягваць фарміраваць *уменні* працаваць з картай, паказваць на карце найбуйнейшыя эканамічныя інтэграцыі	Даюць азначэнне тэрмінаў «міжнародная эканамічная інтэграцыя», «прэферэнцыяльная зона», «зона свабоднага гандлю», «мытны саюз», «агульны рынак», «эканамічны і валютны саюз», «поўная інтэграцыя»; характарызуюць паняцці. Называюць і паказваюць на карце НАФТА і МЕРКАСУР	§ 4
6	Навукова-тэхнічная рэвалюцыя	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «навукова-тэхнічны прагрэс», «навукова-тэхнічная рэвалюцыя»; *веды* пра асноўныя кірункі навукова-тэхнічнай рэвалюцыі. Фарміраваць *уменне* вылучаць падабенства і адрозненні паняццяў: «навукова-тэхнічная рэвалюцыя», «навукова-тэхнічны прагрэс»	Даюць азначэнні тэрмінаў «навукова-тэхнічны прагрэс», «навукова-тэхнічная рэвалюцыя»; характарызуюць паняцці. Вылучаюць падабенства і адрозненні паняццяў. Характарызуюць НТР	§ 5

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
7	Міжнародныя эканамічныя адносіны	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «сусветны гандаль», «глабалізацыя сусветнай гаспадаркі», «глабальны горад»; *веданне* формы міжнародных эканамічных адносін, асаблівасці галіновай структуры сусветнага экспарту і імпарту, прыкмет глабалізацыі. Працягваць фарміраваць *уменне* працаваць з картай, паказваць на карце глабальныя гарады	Даюць азначэнні тэрмінаў «сусветны гандаль», «глабалізацыя сусветнай гаспадаркі», «глабальны горад»; характарызуюць паняцці. Называюць і паказваюць на карце глабальныя гарады (Нью-Ёрк, Лондан, Парыж)	§ 6
Тэма 2. Геаграфія сектараў сусветнай гаспадаркі (8 г)					
8	Геаграфія сельскай гаспадаркі свету	1	Фарміраваць *веды* пра структуру і асноўныя геаграфічныя тыпы сельскай гаспадаркі свету. Працягваць фарміраваць *уменне* працаваць з картай, паказваць на карце вядучыя краіны па долі сельскагаспадарчай прадукцыі, па аб'ёмах валавога збору збожжавых культур, пагалоўю буйной рагатай жывёлы, свіней і авечак	Называюць геаграфічныя тыпы сельскай гаспадаркі. Даюць агульную характарыстыку сусветнай сельскай гаспадаркі. Называюць і паказваюць на карце тры вядучыя краіны: па долі сельскагаспадарчай прадукцыі ў сусветным валавым прадукце (Кітай, Індыя, ЗША); па аб'ёмах валавога збору пшаніцы (Кітай, Індыя, ЗША), па аб'ёмах валавога збору кукурузы (ЗША, Індыя, Інданезія); па пагалоўі буйной рагатай жывёлы (Бразілія, Індыя, Кітай); па пагалоўі	§ 7

Працяг

1	2	3	4	5	6
				свіней (Кітай, ЗША, Бразілія), па пагалоўі авечак (Кітай, Аўстралія, Індыя)	
9	Геаграфія прамысловасці свету	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «альтэрнатыўная энергетыка». Фарміраваць *уменне* характарызаваць сучасную прамысловасць свету. Фарміраваць *уменне* характарызаваць асаблівасці геаграфіі нафтавай, газавай і вугальнай прамысловасці, электраэнергетыкі, альтэрнатыўнай энергетыкі свету. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай, паказваць на карце лідараў па аб'ёмах здабычы і вытворчасці	Даюць азначэнне тэрміна «альтэрнатыўная энергетыка»; характарызуюць паняцце. Называюць і паказваюць на карце лідараў па аб'ёмах здабычы нафты (Саудаўская Аравія, Расія, ЗША), газу (ЗША, Расія, Катар), вугалю (Кітай, ЗША, Індыя); па аб'ёмах вытворчасці электраэнергіі (ЗША, Кітай, Індыя)	§ 8
10	Геаграфія энергетыкі свету. ***Практычная работа № 2*.*** Параўнальная характарыстыка геаграфіі альтэрнатыўнай энергетыкі свету	1	Фарміраваць *веды* пра дынаміку паліўна-энергетычнага балансу свету. Фарміраваць *уменне* даваць характарыстыку структуры паліўна-энергетычнага балансу свету. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай. Фарміраваць *навыкі* параўналь-	Характарызуюць асаблівасці геаграфіі нафтавай, газавай і вугальнай прамысловасці, электраэнергіі, альтэрнатыўнай энергетыкі свету. Характарызуюць структуру паліўна-энергетычнага балансу свету. Называюць і паказваюць на	§ 9

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
			най характарыстыкі геаграфіі альтэрнатыўнай энергетыкі свету	карце тры найбуйнейшыя ў свеце ГЭС (Санься, Ітайпу, Сілоду) і АЭС (Брус, Касівадзакі-Карыва, Запарожская); вытворцаў сонечнай (Германія, Іспанія, Японія), ветравой (ЗША, Германія, Іспанія) і геатэрмальнай электраэнергіі (ЗША, Філіпіны, Інданезія). Удасканальваюць уменне параўноўваць і характарызуюць геаграфію альтэрнатыўнай энергетыкі свету. Выконваюць практычную работу, робяць высновы	
11	Геаграфія металургіі свету	1	Фарміраваць *веды* пра сыравінную базу і галіновую структуру чорнай і каляровай металургіі, рэгіёны чорнай металургіі, найбуйнейшыя ТНК металургіі. Фарміраваць *уменне* характарызаваць геаграфію чорнай і каляровай металургіі. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай, паказваць на карце лідараў па аб'ёмах вытворчасці	Называюць і паказваюць на карце лідараў па аб'ёмах вытворчасці чыгуну (Кітай, Японія, Індыя), сталі (Кітай, Японія, ЗША), баксітаў (Аўстралія, Кітай, Бразілія), першаснага алюмінію (Кітай, Расія, Канада), рафінаванай медзі (Кітай, Чылі, Японія), рафінаванага цынку (Кітай, Канада, Рэспубліка Карэя), рафінаванага свінцу (Кітай, ФРГ, ЗША)	§ 10

Працяг

1	2	3	4	5	6
12	Геаграфія машынабудавання свету	1	Фарміраваць *веды* пра галіновую структуру машынабудавання, найбуйнейшыя ТНК аўтамабілебудавання. Фарміраваць *уменне* характарызаваць геаграфію машынабудавання. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай, паказваць на карце вытворцаў аўтамабіляў	Называюць і паказваюць на карце вытворцаў марскіх суднаў (Рэспубліка Карэя, Японія, Кітай), легкавых аўтамабіляў (Кітай, ЗША, Японія), станкоў (Кітай, Японія, Германія). Характарызуюць геаграфію машынабудавання	§ 11
13	Геаграфія хімічнай прамысловасці свету	1	Фарміраваць *веды* пра фактары размяшчэння хімічных вытворчасцей, геаграфію сыравіннай базы хімічнай прамысловасці, рэгіёны хімічнай прамысловасці свету. Фарміраваць *уменне* характарызаваць геаграфію хімічнай прамысловасці. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай, паказваць на карце вытворцаў хімічнай прадукцыі	Называюць і паказваюць на карце вытворцаў калійных (Канада, Расія, Беларусь), азотных (Кітай, Індыя, ЗША) і фосфарных угнаенняў (Кітай, ЗША, Індыя), вытворцаў хімічных валокнаў (Кітай, Індыя, Тайвань) і фармацэўтычнай прадукцыі (ЗША, ФРГ, Японія)	§ 12
14	Лёгкая і харчовая прамысловасць свету	1	Фарміраваць *веды* пра галіновую структуру, фактары і геаграфічныя асаблівасці размяшчэння лёгкай і харчовай прамысловасці. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай, паказваць на	Называюць і паказваюць на карце вытворцаў швейнай прадукцыі (Кітай, ЗША, Рэспубліка Карэя). Характарызуюць геаграфію лёгкай і харчовай прамысловасці	§ 13

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэў», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
			карце вытворцаў швейнай прадукцыі		
15	Геаграфія сферы паслуг	1	Фарміраваць *веды* пра месца сферы паслуг у сусветнай гаспадарцы, пра галіновую структуру транспартнага комплексу свету, асаблівасці геаграфіі відаў транспарту, асаблівасці транспартнай сеткі свету, геаграфію міжнароднага турызму. Фарміраваць *уменне* характарызаваць геаграфію відаў транспарту (чыгуначнага, аўтамабільнага, воднага, паветранага, трубаправоднага), геаграфію міжнароднага турызму. Працягнуць фарміраваць *уменне* працаваць з картай	Характарызуюць сферу паслуг і транспартную сістэму свету. Называюць і паказваюць на карце краіны — лідары па колькасці турысцкіх прыбыццяў (Францыя, ЗША, Іспанія) і тры вядучыя марскія парты (Шанхай, Сінгапур, Пусан)	§ 14
16	Абагульняльнае паўтарэнне	1	Абагульненне і сістэматызацыя ведаў па тэмах 1—2		
			РАЗДЗЕЛ II. Глабальныя праблемы чалавецтва (17 г)		
			Тэма 3. Геаэкалагічныя праблемы геаграфічнай абалонкі (8 г)		
17	Геаэкалагічныя праблемы літасферы	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «геаэкалагічныя наступствы», «вялікі кругаварот рэчываў»; *веды* пра геаэкалагічныя асаблі-	Даюць азначэнні тэрмінаў «геаэкалагічныя наступствы», «вялікі кругаварот рэчываў»; характарызуюць паняцці.	§ 15

Працяг

1	2	3	4	5	6
			васці літасферы і яе асноўныя функцыі, вялікі кругаварот рэчываў. Фарміраваць *уменне* вызначаць значэнне элементаў літасферы для розных відаў гаспадарчай дзейнасці	Вызначаюць значэнне элементаў літасферы для розных відаў гаспадарчай дзейнасці	
18	Асноўныя прычыны і наступствы парушэння геаэкалачных функцый літасферы	1	Фарміраваць *веды* пра асноўныя геаэкалагічныя наступствы ўплыву чалавека на літасферу. Фарміраваць *уменне* аналізаваць наступствы антрапагеннага ўздзеяння на літасферу	Называюць і аналізуюць наступствы антрапагеннага ўздзеяння на літасферу	§ 16
19	Геаэкалагічныя праблемы атмасферы	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «кліматычныя рэсурсы», «парніковы эфект»; *веды* пра экалагічныя асаблівасці атмасферы, антрапагеннае забруджванне атмасферы. Фарміраваць *уменне* вызначаць значэнне кліматычных умоў, умоў надвор'я для розных відаў гаспадарчай дзейнасці	Даюць азначэнні тэрмінаў «кліматычныя рэсурсы», «парніковы эфект»; характарызуюць паняцці. Вызначаюць значэнне кліматычных умоў і ўмоў надвор'я для розных відаў гаспадарчай дзейнасці	§ 17
20	Магчымыя змены клімату і іх наступствы.	1	Фарміраваць *уяўленні* пра сучасныя тэндэнцыі і геаэкалагічныя наступствы змен клімату. Фарміраваць *веды* пра ролю клі-	Называюць асноўныя наступствы змен клімату. Характарызуюць экстрэмальныя кліматычныя з'явы.	§ 18

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
	Практычная работа № 3. Ацэнка кліматычных умоў сваёй мясцовасці, іх уплыў на чалавека і яго гаспадарчую дзейнасць		матычных умоў і ўмоў надвор'я ў жыцці чалавека і яго гаспадарчай дзейнасці. Фарміраваць *уменне* аналізаваць прычыны і наступствы антрапагеннага ўздзеяння на стан атмасферы і клімат. Фарміраваць *навыкі* вызначэння ўзаемасувязі з'яў, якія вывучаюцца, на розным тэрытарыяльным узроўні, аналізу і абагульнення інфармацыі з розных крыніц (пра кліматычныя ўмовы сваёй мясцовасці, іх уплыў на чалавека і яго гаспадарчую дзейнасць)	Аналізуюць прычыны і наступствы антрапагеннага ўздзеяння на стан атмасферы і клімат. Вызначаюць узаемасувязі змен клімату на прыкладзе сваёй мясцовасці; аналізуюць і абагульняюць інфармацыю з розных крыніц (пра кліматычныя ўмовы сваёй мясцовасці, іх уплыў на чалавека і яго гаспадарчую дзейнасць). Выконваюць практычную работу, робяць высновы	
21	Геаэкалагічныя праблемы гідрасферы	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «водны баланс», «водная гаспадарка»; *веды* пра геаэкалагічныя асаблівасці гідрасферы, сучасны геаэкалагічны стан яе элементаў і антрапагеннае забруджванне гідрасферы. Фарміраваць *уменне* вызначаць значэнне элементаў гідрасферы для розных відаў гаспадарчай дзейнасці	Даюць азначэнні тэрмінаў «водны баланс», «водная гаспадарка»; характарызуюць паняцці. Вызначаюць значэнне элементаў гідрасферы для розных відаў гаспадарчай дзейнасці	§ 19

Працяг

1	2	3	4	5	6
22	Праблема дэфіцыту прэснай вады	1	Фарміраваць *уяўленні* пра ўплыў розных відаў гаспадарчай дзейнасці на водныя рэсурсы. Фарміраваць *веды* пра асноўныя кірункі выкарыстання і аховы водных рэсурсаў сушы і Сусветнага акіяна. Фарміраваць *уменне* аналізаваць прычыны і наступствы антрапагеннага ўздзеяння на гідрасферу, прычыны і наступствы антрапагеннага ўздзеяння на стан навакольнага асяроддзя	Даюць азначэнне тэрміна «водазабяспечанасць», характарызуюць паняцце. Аналізуюць прычыны і наступствы антрапагеннага ўздзеяння на гідрасферу, прычыны і наступствы антрапагеннага ўздзеяння на стан навакольнага асяроддзя	§ 20
23	Геаэкалагічныя праблемы біясферы. ***Практычная работа № 4.*** Характарыстыка геаэкалагічнага стану прыроды сваёй мясцовасці і меры па яе ахове	1	Фарміраваць *уяўленні* пра геаэкалагічныя наступствы антрапагеннага ўздзеяння на біясферу. Фарміраваць *веданне* паняццяў «дэградацыя зямель», «абязлесенне»; *веды* пра геаэкалагічныя асаблівасці біясферы. Фарміраваць *разуменне* асаблівасцей працэсаў апустыньвання, абязлесення, асноўных кірункаў рацыянальнага выкарыстання зямельных рэсурсаў, аховы натуральных ландшафтаў, біялагічнай і прыроднай разнастайнасці Зямлі.	Даюць азначэнне тэрмінаў «дэградацыя зямель», «абязлесенне»; характарызуюць паняцці. Вызначаюць якасць навакольнага асяроддзя сваёй мясцовасці і прапануюць магчымыя шляхі яго паляпшэння. Характарызуюць геаэкалагічны стан прыроднага асяроддзя на прыкладзе аб'ектаў сваёй мясцовасці, называюць меры па яго ахове. Выконваюць практычную работы, робяць высновы	§ 21

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
			Фарміраваць *уменне* вызначаць якасць навакольнага асяроддзя сваёй мясцовасці і прапаноўваць магчымыя шляхі яе паляпшэння. Фарміраваць *навыкі* ацэньвання геаэкалаічнага стану прыроднага асяроддзя на розным тэрытарыяльным узроўні і прапановы мер па яе ахове		
24	Роля біёты ў біясферы і гаспадарчай дзейнасці чалавека	1	Фарміраваць *веды* пра значэнне біясферы для чалавека і яго гаспадарчай дзейнасці	Характарызуюць прыродную разнастайнасць. Называюць значэнне біясферы для чалавека і яго гаспадарчай дзейнасці	§ 22
Тэма 4. Сацыяльна-эканамічныя глабальныя праблемы (6 г)					
25	Дэмаграфічная праблема. ***Практычная работа № 5.*** Аналіз дынамікі колькасці насельніцтва Зямлі ў XX стагоддзі	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «дэмаграфічная праблема»; *веды* пра прычыны з'яўлення і наступствы глабальнай дэмаграфічнай праблемы. Фарміраваць *уменне* аналізаваць карты, графікі і дыяграмы, што адлюстроўваюць заканамернасці структуры і размяшчэння насельніцтва на планеце Зямля. Фарміраваць *навыкі* аналізу дынамікі колькасці насельніцтва	Даюць азначэнне тэрміна «дэмаграфічная праблема»; характарызуюць паняцце. Аналізуюць карты, графікі і дыяграмы, што адлюстроўваюць заканамернасці структуры і размяшчэння насельніцтва на планеце Зямля. Аналізуюць дынаміку колькасці насельніцтва Зямлі, рэгіёнаў і краін, абагульняюць інфармацыю з розных крыніц і разліч-	§ 23

Працяг

1	2	3	4	5	6
			Зямлі, рэгіёнаў і краін, абагульнення інфармацыі з розных крыніц, навыкі разліку паказчыкаў тэмпаў росту і прыросту насельніцтва	ваюць паказчыкі тэмпаў прыросту насельніцтва. Выконваюць практычную работу, робяць высновы	
26	Харчовая праблема	1	Фарміраваць *уменне* выяўляць і аналізаваць прычыны, фактары і наступствы праяўлення глабальнай харчовай праблемы ў краінах рознага сацыяльна-эканамічнага тыпу	Даюць азначэнне тэрміну «харчовая бяспека», характарызуюць паняцце. Выяўляюць і аналізуюць прычыны, фактары і наступствы праяўлення глабальнай харчовай праблемы ў краінах рознага сацыяльна-эканамічнага тыпу	§ 24
27	Мінеральна-рэсурсная праблема. ***Практычная работа № 6.*** Вызначэнне ўзроўню забяспечанасці краін свету асноўнымі відамі мінеральных рэсурсаў	1	Фарміраваць *веданне* паняцця «мінеральна-рэсурсная праблема»; *веды* пра прычыны з'яўлення, асаблівасці праяўлення і наступствы глабальнай харчовай праблемы. Фарміраваць *уменне* тлумачыць глабальнасць і адноснасць мінеральна-рэсурснай праблемы, шукаць шляхі яе вырашэння. Фарміраваць *навыкі* аналізу рэсурсазабяспечанасці	Даюць азначэнне тэрміна «мінеральна-рэсурсная праблема»; характарызуюць паняцце. Тлумачаць глабальнасць і адноснасць мінеральна-рэсурснай праблемы, шляхі яе вырашэння. Аналізуюць рэсурсазабяспечанасць краін асноўнымі відамі мінеральных рэсурсаў. Выконваюць практычную работу, робяць высновы	§ 25

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Працяг

1	2	3	4	5	6
28	Энергетычная праблема	1	Фарміраваць веданне паняцця «энергетычная бяспека»; *веды* пра прычыны з'яўлення, асаблівасці праяўлення і наступствы глабальнай энергетычнай праблемы. Фарміраваць *уменне* абгрунтоўваць рацыянальнасць выкарыстання альтэрнатыўных і аднаўляльных крыніц энергіі ў краінах і рэгіёнах свету	Даюць азначэнне тэрміна «энергетычная бяспека»; характарызуюць паняцце. Абгрунтоўваюць рацыянальнасць выкарыстання альтэрнатыўных і аднаўляльных крыніц энергіі ў краінах і рэгіёнах свету	§ 26
29	Палітычная геаграфія і геапалітыка	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «палітычная геаграфія», «геапалітыка», «геапалітычнае становішча»; *веды* пра прычыны з'яўлення, асаблівасці праяўлення і наступствы глабальнай геапалітычнай праблемы. Фарміраваць *уменне* характарызаваць прычыны і геаграфічныя аспекты праяўлення геапалітычных праблем рэгіянальнага і глабальнага характару	Даюць азначэнні тэрмінаў «палітычная геаграфія», «геапалітыка», «геапалітычнае становішча»; характарызуюць паняцці. Характарызуюць прычыны і геаграфічныя аспекты праяўлення геапалітычных праблем рэгіянальнага і глабальнага характару	§ 27
30	Сучасныя геапалітычныя праблемы і рэгіянальныя канфлікты.	1	Фарміраваць *веды* пра змены дзяржаўнага і тэрытарыяльнага ўладкавання краін і рэгіёнаў, сучасныя геапалітычныя праблемы і рэгіянальныя канфлікты.	Называюць і паказваюць на карце рэгіёны і зоны сучасных геапалітычных канфліктаў. Характарызуюць геапалітычнае становішча краін і рэгіёнаў све-	§ 28

Працяг

1	2	3	4	5	6
	Практычная работа № 7*. Характарыстыка геапалітычнага становішча краіны (па выбары)		Фарміраваць *уменне* называць і паказваць на карце рэгіёны і зоны сучасных геапалітычных канфліктаў. Фарміраваць *навыкі* характарызаваць геапалітычнае становішча краін і рэгіёнаў свету, геапалітычныя канфлікты	ту, геапалітычныя канфлікты. Выконваюць практычную работу, робяць высновы	
Тэма 5. Шляхі вырашэння глабальных праблем чалавецтва (2 г)					
31	Рацыянальнае прыродакарыстанне	1	Фарміраваць *разуменне* ролі чалавека і яго гаспадарчай дзейнасці ў зменах прыродных працэсаў. Фарміраваць *веданне* паняццяў «прыродакарыстанне», «ахова навакольнага асяроддзя»; *веды* пра асноўныя геаэкалагічныя прынцыпы, правілы, законы прыродакарыстання і аховы навакольнага асяроддзя. Фарміраваць *уменне* вызначаць узаемасувязі натуральных і грамадскіх з'яў і працэсаў, абгрунтоўваць выкарыстанне прыродных рэсурсаў	Даюць азначэнні тэрмінаў «прыродакарыстанне», «ахова навакольнага асяроддзя»; характарызуюць паняцці. Вызначаюць узаемасувязі натуральных і грамадскіх з'яў і працэсаў, абгрунтоўваюць выкарыстанне прыродных рэсурсаў у залежнасці ад велічыні запасаў, гаспадарчай значнасці, патрэбнасці і мэтазгоднасці асваення	§ 29
32	Геаграфічныя аспекты стратэгіі ўстойлівага развіцця чалавецтва	1	Фарміраваць *веданне* паняццяў «гуманітарна-экалагічны падыход», «стратэгія ўстойлівага развіцця»; *ведаў* пра галоўныя пала-	Даюць азначэнні тэрмінаў «гуманітарна-экалагічны падыход», «стратэгія ўстойлівага развіцця»; характарызуюць паняцці.	§ 30

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Заканчэнне

1	2	3	4	5	6
			жэнні стратэгіі ўстойлівага развіцця чалавецтва і Рэспублікі Беларусь. Фарміраваць *уменне* вызначаць узаемасувязі з'яў, якія вывучаюцца, на розным тэрытарыяльным узроўні. Фарміраваць *уменне* характарызаваць магчымыя кірункі стратэгіі ўстойлівага развіцця чалавецтва	Вызначаюць узаемасувязі з'яў, якія вывучаюцца, на розным тэрытарыяльным узроўні. Характарызуюць магчымыя кірункі стратэгіі ўстойлівага развіцця чалавецтва	
33	Абагульняльнае паўтарэнне	1	Абагульненне і сістэматызацыя ведаў па тэмах 3—5		
34	Заключэнне	1	Абагульніць і сістэматызаваць *веды* пра геаграфію ў сучасным свеце і перспектывы яе развіцця	Характарызуюць асноўныя глабальныя праблемы чалавецтва, прычыны з'яўлення, магчымыя наступствы і шляхі вырашэння	
Рэзервовы час (1 г) — выкарыстоўваецца па меркаванні настаўніка					

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Рэкамендаваная вучэбная літаратура

8 клас

1. Вітчанка, А. М. Геаграфія мацерыкоў і краін. 8 клас : сш. для практ. работ і індывід. заданняў / А. М. Вітчанка, Р. Г. Обух, Н. Р. Станкевіч. — Мінск : Аверсэв, 2017.

9 клас

2. Вітчанка, А. М. Геаграфія мацерыкоў і краін. 9 клас : сш. для практ. работ і індывід. заданняў / А. М. Витченко, Р. Г. Обух, Н. Р. Станкевіч. — Мінск : Аверсэв, 2017.

10 клас

3. Витченко, А. Н. География Беларуси. 10 класс : тетр. для практ. работ и индивид. заданий / А. Н. Витченко, Г. Г. Обух, Н. Г. Станкевич. — Минск : Аверсэв, 2017.

11 клас

4. Витченко, А. Н. География. Мировое хозяйство и глобальные проблемы человечества. 11 класс : тетр. для практ. работ и индивид. заданий / А. Н. Витченко, Е. А. Антипова, Н. Г. Станкевич. — Минск : Аверсэв, 2017.

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017

Змест

Прадмова ... 3

Геаграфія мацерыкоў і краін.
8 клас ... 4

Геаграфія мацерыкоў і краін.
9 клас ... 20

Геаграфія Беларусі.
10 клас (базавы ўзровень) ... 32

Геаграфія. Сусветная гаспадарка і глабальныя праблемы чалавецтва.
11 клас (базавы ўзровень) ... 69

Рэкамендаваная вучэбная літаратура ... 85

© НМУ «Нацыянальны інстытут адукацыі», 2017
© ТДА «Аверсэв», афармленне, пераклад, 2017